

KATEGORIPLAN

OMSÄTTNINGSVAROR

BESLUTAD KOMMUNSTYRELSEN 2023-04-05

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

1.0	SAMMANFATTNING.....	4
2.0	INLEDNING	5
2.1	BAKGRUND	5
2.2	SYFTE.....	5
2.3	PROCESSER KOPPLADE TILL UPPHANDLING OCH INKÖP	6
3.0	METOD	7
3.1	KATEGORITRÄD	7
3.2	ARBETSSÄTT	7
4.0	KATEGORIPLAN FÖR OMSÄTTNINGSVAROR	9
4.1	EFFEKTMÅL	9
4.2	KATEGORIDEFINITION.....	10
4.3	AVGRÄNSNINGAR	10
5.0	NULÄGESANALYS	11
5.1	INTERN ANALYS	11
5.1.1	SPENDANALYS	11
5.1.2	BUTIKSHANDEL	12
5.1.3	AVTAL.....	12
5.1.4	STYRSIGNALER	15
5.1.5	ORGANISATORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	18
5.1.6	SAMORDNAD VARUDISTRIBUTION.....	19
5.2	MARKNADS- OCH OMVÄRLDSANALYS	20
5.2.1	LEVERANTÖRER INOM KATEGORIN	21
5.2.2	OSÄKER MARKNAD	22
5.2.3	PRISJUSTERING	23
5.2.4	BEREDSKAP	24
5.2.5	SANKTIONER MOT RYSSLAND	25
5.2.6	LIVSCYKELKOSTNAD	26
5.2.7	CIRKULÄR EKONOMI.....	27
5.2.8	TEXTILIERNAS LIVSCYKEL	28
6.0	KATEGORISTRATEGI.....	31
6.1	FOKUS PÅ LIVSCYKELKOSTNAD (LCC) OCH KVALITET VID UPPHANDLING AV OMSÄTTNINGSVAROR	31
6.2	ANSLUTNING TILL ADDA-AVTAL.....	31
6.3	SAMORDNADE UPPHANDLINGAR OCH AVTAL.....	31
6.4	LEVERANS VIA SAMORDNAD VARUDISTRIBUTION OCH MINSKA UTSLÄPPEN FRÅN TRANSPORTER.....	32
6.5	UTVECKLING AV CERTIFIERADE BESTÄLLARE	32
6.6	PRISUTVECKLING OCH INDEX.....	32
6.7	UTVECKLA E-HANDELN	33
6.8	KONTAKTVÄGAR OCH INFORMATIONSKANALER	33
6.9	REDUCERA ANTALET REKVISITIONER INOM KATEGORIN.....	33
6.10	REDUCERA ANTALET LEVERANTÖRER INOM KATEGORIN.....	33
6.11	SANKTIONER MOT RYSSLAND OCH BELARUS	34
6.12	SÄKER LEVERANSFÖRSÖRJNING	34
6.13	MINSKA MILJÖPÅVERKAN OCH UTVECKLA DEN CIRKULÄRA EKONOMIN	35

6.14	BIDRA TILL HÅLLBARA PRODUKTIONSVILLKOR	35
6.15	ANVÄNDBARA VAROR FÖR ALLA	36
7.0	NYCKELTAL FÖR UPPFÖLJNING	37
8.0	BILAGOR	38
	BILAGA 1- KATEGORIORGANISATION	39
	BILAGA 2 – AKTIVITETSLISTA	40
1.	UPPHANDLINGSPLAN	40
2.	AKTIVITETSLISTA	41
2.1.	GENOMFÖR EN IDENTIFIERING AV VERKSAMHETS/SAMHÄLLSKRITISKA FÖRSÖRJNINGSKEDJOR	41
2.2.	IDENTIFIERA AVTALSOMRÅDEN DÄR KEMIKALIER FÖREKOMMER OCH EFFEKTIVISERA UPPFÖLJNING AV KEMIKALIEKRAV	42
2.3.	UTRED OM LAGNINGSTJÄNST AV ARBETSKLÄDER SKA UPPHANDLAS	43
2.4.	TA FRAM EN RUTIN FÖR ATT HÅLLA BEVAKNING AV INDEX	43
2.5.	FÖRBÄTTRA ANVÄNDARVÄNLIGHETEN I E-HANDELSSYSTEMET	44
2.6.	MINSKA ANTAL REKVISITIONER	45
2.7.	UPPHANDLA ALKOLÅS INKL. KALIBRERING TILL FORDON	46
2.8.	IDENTIFIERA AVTALSOMRÅDEN SOM LÄMPAR SIG FÖR ANSLUTNING TILL SVD SAMT BESTÄLLNINGSVÄG	46
2.9.	TA FRAM INSTRUKTION OCH STÖD FÖR ATT BERÄKNA LCC	47
2.10.	TA FRAM INSTRUKTION FÖR BEREDSKAP	48
2.11.	TA FRAM EN RUTIN FÖR INFORMATIONSSPRIDNING OM NYA AVTAL	49
2.12.	VIDAREUTBILDA EN LITEN GRUPP CERTIFIERADE BESTÄLLARE PER FÖRVALTNING/REKTORSOMRÅDE/ENHET	50
2.13.	UTRED FÖRUTSÄTTNING FÖR ATT KÖPA MER BEGAGNADE VAROR SAMT ÅTERANVÄNDA BEFINTLIGA VAROR	51
2.14.	KOMPETENSUTVECKLA CERTIFIERADE BESTÄLLARE	52
	BILAGA 3 - REFERENSER	54

1.0 SAMMANFATTNING

Kommunens inköp av varor och tjänster har delats in i kategorier baserat på leverantörsmarknad och inköpsmönster. Med detta som utgångspunkt har sedan en plan för arbetet i kategorin tagits fram.

Kategorin omfattar kommunens samlade inköp av omsättningsvaror, samtliga förvaltningar är därför intressenter.

Inköpsområdet Omsättningsvaror har analyserats, vilket har resulterat i denna kategoriplan som sträcker sig över fyra år, med start augusti 2023.

Syftet med kategoriplanen är att ta fram strategier för anskaffning av kommunens varor inom kategorin för att löpande realisera besparingspotentialer samt skapa förutsättningar för att uppnå kommunens övergripande mål.

Höga priser på el och drivmedel gör att inflationen ökat under första halvåret 2022. Inflationstakten enligt KPIF (Konsumentprisindex med fast ränta), det vill säga förändringen från samma månad föregående år, var 9,0 procent i augusti 2022. Detta ställer högre krav på ett effektivare förarbete och mer ingående analyser av marknaden inför upphandling.

Säkra, hållbara och robusta försörjningskedjor är andra aspekter som är särskilt viktiga inom kategorin Omsättningsvaror.

Interna utmaningar som identifierats är behovet av kompetensutveckling av certifierade beställare samt förbättringsarbete inom e-handelsområdet.

Kategoriplanen ska leda till ökat fokus på livscykelkostnad (LCC) god kvalitet, utveckling av e-handeln, förbättrad avtalstrohet, säker leveransförsörjning och minskad miljöpåverkan.

Utifrån kategoriplanen har kategoristrategier tagits fram som avser att optimera anskaffning av varor inom kategorin. Ett antal aktiviteter har identifierats och ska genomföras för att uppnå målsättningarna i kategorin.

2.0 INLEDNING

Kategoriledaren har tillsammans med kategoriteamet analyserat inköpsområdet – omsättningsvaror, vilket har resulterat i denna kategoriplan. Kategoriplanen beskriver de analyser som kategoriteamen genomfört av yttre och inre påverkansfaktorer, hur behoven inom inköpskategorin kommer att utvecklas med ledning av detta, aktiviteter som kategoriteamen utifrån genomförd analys ser behöver genomföras, samt strategier för nyttorealiserings av de potentialer som identifierats. Kategoriplanen kan också innehålla andra aktiviteter än upphandlingar, t ex förslag till organisatoriska förändringar med bäring på hur kommunen är organiserad runt det som köps. Kategoriplanen sträcker sig över fyra år, med start augusti 2023.

2.1 Bakgrund

Liksom övriga kommuner i landet kommer Huddinge att möta tuffa ekonomiska utmaningar de kommande åren. Andelen av befolkningen som ska bli försörjd ökar och andelen som ska försörja minskar, vilket skapar ett starkt demografiskt tryck. Ett stort fokus måste därför läggas på välfärdens kärna så att varje skattekrona används där den gör mest nytta.

Huddinge kommun har under hösten 2021 påbörjat ett arbete med införande av ett kategoristyrkt arbetssätt som en följd av de nya styrdokument som antagits för kommunens upphandling och inköp. Kategoristyrning är en strategisk metod som används för att bedriva ett proaktivt och värdeskapande inköpsarbete. Ett kategoristyrkt arbetssätt säkerställer en strategisk styrning av organisationens inköp. Arbetet sker i tvärfunktionella kategoriteam och värdeskapande aktiviteter sammanfattas i långsiktiga kategoriplaner. Kategoriplanerna beskriver hur arbetet ska genomföras utifrån organisationens målsättningar och vilka effekter som ska uppnås för aktuell kategori avseende ekonomiska besparingar, hållbarhet och andra övergripande mål.

Ett kategoristyrkt arbetssätt ger därför ledningen direkta verktyg att fatta strategiska och taktiska beslut inom inköpsområdet.

Verksamhet och upphandlingssektionen knyts samman i kategoriteam som tillsammans tar fram strategier och förbättringsförslag för inköpskategorier utifrån vedertagen metodik. Genom att fokusera på en kategori kan den tvärfunktionella kategoriteamen få en god kännedom om marknaden och om organisationens potential till förbättringar. Det innebär inte en organisatorisk centralisering av resurser eller att arbetet likställs med att enbart etablera stora centrala avtal.

Vid enskilda upphandlingar kan upphandlaren sedan ta hjälp av den kunskap som utvecklats genom kategoristyrningsarbetet och framtagna kategoriplaner. I kategoriplanen har de viktigaste åtgärderna/aktiviteterna och målen för kategorin fastställts.

2.2 Syfte

Syftet för denna kategoriplan är att på ett systematiskt sätt ta fram strategier för anskaffning av kommunens varor och tjänster inom kategorin för att löpande

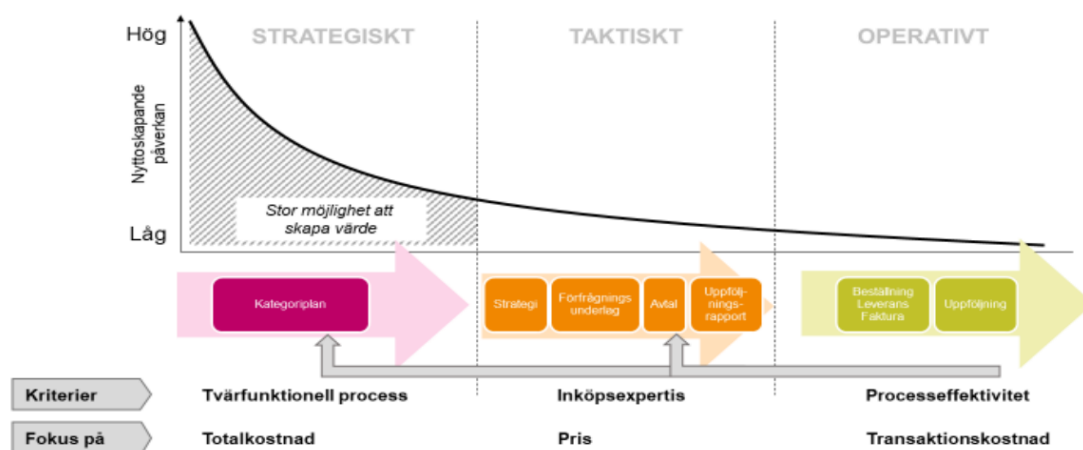

realisera besparingspotentialer samt skapa förutsättningar för att uppnå kommunens övergripande mål.

Detta gör vi genom att:

- Planera inköp med god framförhållning, vilket ger flexibilitet på kort sikt och möjligheter att långsiktigt utveckla kommunen på ett hållbart och innovativt sätt.
- samverka inom kommunen för att skapa bättre förutsättningar att utveckla relationen med leverantörsmarknaden i syfte att åstadkomma goda och hållbara offentliga affärer.
- Dra nytta av kommunens samlade resurser på ett effektivt sätt.
- Sänka totalkostnaden vid köp av varor och tjänster genom god styrning och faktabaserade analyser.

Nedan bild visar att de största möjligheterna att skapa värden sker i det tidiga strategiska arbetet.

2.3 Processer kopplade till upphandling och inköp

Nedanstående bild visualiserar de processer som är kopplade till upphandling och inköp, där kategoristyrningsprocessen långsiktiga och utvecklande processen - *den strategiska processen*. Kategoristyrningsprocessen styrs av kommunens övergripande mål och arbetet i processen ska hela tiden verka för att uppnå mål som formulerats och som berör upphandling och inköp.

Upphandlings- och inköbspolicy för Huddinge kommun beskriver kommunens grundläggande hållning, värdering och vägledande principer inom upphandling och inköp.

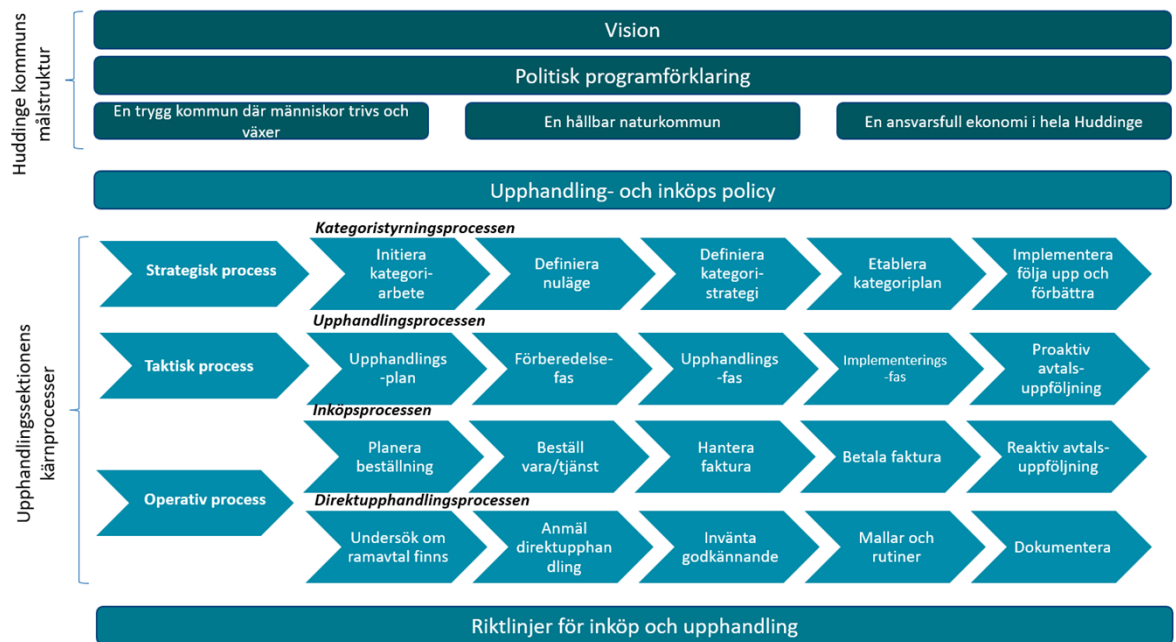
Kategoristyrningsprocessen ska vara styrande i de underliggande processerna, dvs. upphandlingsprocessen (taktisk process), inköpsprocessen och direktupphandlingsprocessen (operativa processer).

Den *taktiska upphandlingsprocessen* är inriktat på att planera för upphandlingar, genomföra upphandlingar, ansvara för avtalsförvaltning och uppföljning, hantera affärsrelationer och processutveckla. Den taktiska processen utförs enligt de beslutade kategoristrategierna.

De operativa processerna, inköpsprocessen och direktupphandlingsprocessen, tillgodoser verksamhetens löpande behov av varor och tjänster. Det omfattar hantering av beställningar och daglig problemlösning med direkt koppling till dessa. Detta bedrivs till stor del utifrån förutsättningar som ges ifrån den taktiska upphandlingsprocessen.

Som stöd för kommunens arbete med upphandling och inköp finns riktlinjer för upphandling och inköp.

3.0 METOD

3.1 Kategoriträd

Kommunens inköp av varor och tjänster har delats in i kategorier baserat på inköpsmönster och leverantörsmarknad. Som komplement till leverantörsmarknadens sammansättning har även hänsyn tagits till vilken typ av vara eller tjänst som köps in.

Kategoriuppdelningen skapar förutsättningar för att fokusera på det inköpsstrategiska arbetet kring respektive leverantörsmarknad och därmed uppnå större kunskap och förståelse för marknaden.

3.2 Arbetssätt

1. Initiera kategoriarbetet

Initieringsfasen syftar till att initiera kategoriarbetet för kategorin genom att etablera kategoriteamet, tidplan och arbetsformer.

Kategoriteamet består av personer från kommunens verksamheter som tillsammans innehar kompetens inom områden såsom kravställning på varans/tjänstens funktionalitet, verksamhetskunskap, leverantörsmarknad, upphandling, hållbarhet, metod och analys. Kategoriteamet ges mandat att ta fram förslag på kategoriplaner.

2. Analysera nuläge

Inköpskategorin analyseras utifrån ett internt och ett externt perspektiv.

Den interna analysen syftar bl.a. till att förstå vilka av kommuns verksamheter som köper inom kategorin, vilka avtal som används och hur den framtida behovsbilden ser ut både från ett kvalitativt och kvantitativt perspektiv. Den syftar också till att klargöra hur kommunen är organiserad runt det som köps.

Den externa analysen syftar till att förstå marknaden såsom vilka leverantörer som finns inom kategorin, vilka utvecklingstrender som råder, om det finns nya innovativa lösningar att tillgå etc. Den externa analysen kan ske genom exempelvis dialog med branschorganisationer och leverantörer. Hållbarhetsaspekter integreras i både den interna och den externa analysen.

Spendanalys

En spendanalys har genomförts och syftar till att få en faktabaserad kontroll över antalet leverantörer och storleken på affären som görs inom ramen för en viss kategori. Spendanalysen skapar en förståelse för fakta och strukturer inom en kategori genom att analysera verksamhetens totala historiska köpbeteende. En väl genomförd spendanalys ger ofta stora möjligheter till att identifiera trender, avvikelser och möjligheter till affärsutveckling.

Förutom historiskt köpbeteende har även en analys över kategorins avtal genomförts.

Omvärldsanalys

En omvärldsanalys har genomförts och syftar till att kartlägga interna och externa förutsättningar och trender för att kunna identifiera möjligheter eller risker i affärerna inom kategorin eller underkategorin.

Den interna analysen syftar till att undersöka de interna förutsättningarna som påverkar kategorin och inköpsarbetet såsom mål eller värderingar inom Huddinge kommun.

Den externa analysen har genomförts från två perspektiv; leverantörer och marknaden.

Trender och förutsättningar har kartlagts. Syftet är har varit att identifiera rätt typ av leverantör från rätt marknad med den bästa affärsmodellen samt hitta externa och interna aspekter som påverkar den affär vi vill göra.

Hållbarhet

I kategoriarbetet har hållbarhet vägts in för att undersöka på vilket sätt kategorin kan bidra till att skapa goda och hållbara affärer. Analysen om

hur kategorin påverkar kommunens hållbarhetsarbete har utgått från hållbarhetens ”tre ben”, ekologisk-, social- och ekonomisk hållbarhet.

Hållbarhetsanalysen har inkluderats i marknadsanalysen för att undersöka på vilket sätt marknaden kan bidra till kommunens hållbarhetsmål.

Likasa har det undersökts hur hållbarhetsaspekterna kommer att påverka totalkostnaden för kategorin.

3. Fastställa kategoristrategi

Kategoristrategin ska, utifrån nulägesanalyse, beskriva hur identifierade potentialer ska kunna realiseras, dvs vilka aktiviteter eller åtgärder som behöver genomföras för att nå uppsatta effektmål. Dessa hämtas i sin tur från, för kategorin, relevanta styrdokument.

4. Aktivitetslista

Kategoriledaren sammanställer aktiviteter som grundar sig i kategoristrategin. Aktivitetslistan ska omfatta aktiviteter som sträcker sig fyra år framåt. Dessa aktiviteter ska prioriteras, tidsättas, förankras tvärfunktionellt och följas upp.

4.0 KATEGORIPLAN FÖR OMSÄTTNINGSVAROR

4.1 Effektmål

Kategorin har tre effektmål som ska vara uppfyllda 2027.

Effektmålen är följande:

- *Fokus på Livscykelkostnad (LCC) och kvalitet vid upphandling av omsättningsvaror.*

Målet syftar till att skapa kostnadseffektivitet, sortimentoptimering samt att omsättningsvarorna bidrar till en social hållbarhet och delaktighet.

Koppling till målområden: Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi.

- *Utveckla e-handeln genom att öka andel avtal som har en beställningsväg i e-handelssystemet och öka andel inköp som genomförs via e-handelssystemet.*

Målet syftar till att minska administrationskostnaden inom kategorin, skapa förutsättningar för medvetna val vid inköp samt minska risken för korruption.

Koppling till målområde: Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi.

- *Säker leveransförsörjning*

Målet syftar till att säkra leverans av verksamhetskritiska varor vid händelse av yttre påverkan, såsom krig, pandemi, inflation, elavbrott.

Koppling till målområde: Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt för alla medborgare.

- *Minska miljöpåverkan och utveckla den cirkulära ekonomin*

Målet syftar till att minska miljöpåverkan i form av att ställa krav på förpackningar och miljöfarliga ämnen i upphandlingar inom kategorin, öka andelen varor som levereras via samordnad varutransport samt öka andelen upphandlingar med cirkulära moment.

Koppling till målområde: Minska klimatpåverkan och cirkulär ekonomi som minimerar gifter i miljön.

4.2 Kategoridefinition

Definitionen av en inköpskategori är i grunden en samling likartade produkter och tjänster som köps på en homogen leverantörsmarknad.

Kategorin omsättningsvaror består av följande underkategorier:

Underkategori	Definition
Lek- och utbildningsmaterial	Omfattar material till undervisning inom förskola och skola, exempelvis idrottsmateriel, idrottsredskap, lekmaterial, slöjdmateriel samt maskiner för estetisk verksamhet.
Kontor	Omfattar kontorsmateriel såsom kopieringspapper, anteckningsblock, pennor.
Sjukvårdsmateriel och hjälpmedel	Omfattar främst materiel och hjälpmedel till särskilt boende och ordinärt boende.
Bygg- måleri- och järnhandelsvaror	Omfattar byggmateriel, målarfärg inkl. tillbehör och järnhandelsvaror.
Butikshandel	Omfattar alla typer av köp i eller från butiker.
Husgeråd och källsortering	Omfattar husgeråd/köksutensilier/köksutrustning samt produkter för källsortering.
Arbetskläder och skyddsutrustning	Arbetskläder för både inre och yttre miljö samt skyddsutrustning av olika slag.

4.3 Avgränsningar

Rapporten omfattar inte följande områden vilka i stället ingår i en annan kategori:

- Hygien, städ och rengöringsprodukter
- Möbler
- Läromedel och litteratur

5.0 NULÄGESANALYS

5.1 Intern analys

5.1.1 Spendanalys

En spendanalys har genomförts, denna syftar till att få en faktabaserad översikt över antalet leverantörer och storleken på affären som görs inom ramen för en viss kategori. Spendanalysen skapar en förståelse för fakta och strukturer inom en kategori genom att analysera verksamhetens historiska köpbeteende. En väl genomförd spendanalys ger ofta stora möjligheter till att identifiera trender, avvikelser och möjligheter till affärsutveckling.

Förutom historiskt köpbeteende har även en analys över kategorins avtal genomförts.

Inköp inom kategorin till Grundskolenämnden, Förskolenämnden och Kultur- och fritidsnämnden omfattar främst Slöjd-, idrotts- och lekmaterial samt kontorsmaterial.

Inköp inom kategorin till Vård- och omsorgsnämnden samt Socialnämnden omfattar främst Sjukvårdsmaterial, hjälpmedel och kontorsmaterial.

Kommunstyrelsen och Bygglov- och tillsynsnämnden handlar främst inom underkategorin butikshandel och kontor.

Klimat- och stadsmiljö handlar främst inom Bygg-, måleri-, och järnhandelsvaror. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har en spridning i sin spend inom kategorin och köper inom samtliga underkategorier.

Bild över spendens spridning över nämnderna (2022)

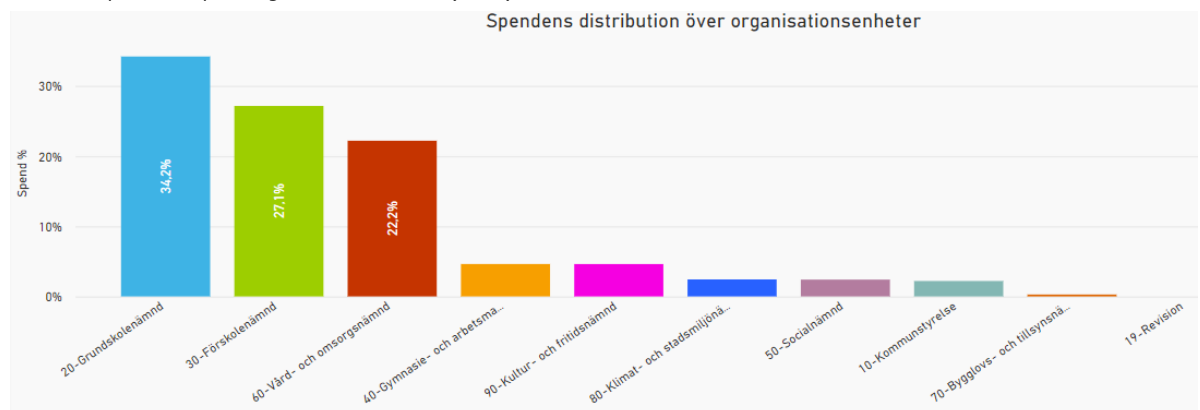
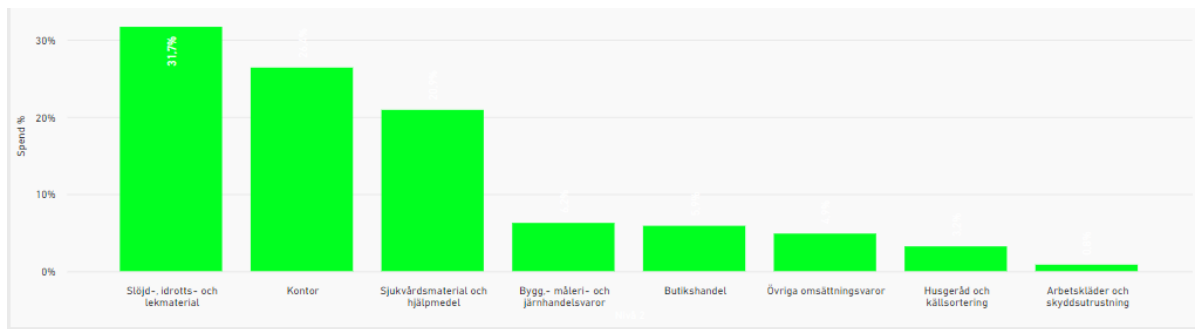

Bild över spendens spridning över underkategorierna inom kategorin (2022)

Kategorin omsättningsvaror är den kategori med lägst spend inom kommunen. Kommunen köper årligen omsättningsvaror för ca 68 miljoner kronor (2022). Inom kategorin köper kommunen från ca 264 leverantörer.

Leverantörstroheten, dvs att verksamheterna köper produkter och tjänster via upphandlade leverantörer, inom kategorin är relativt god, där 81 % köptes från avtalade och/eller registrerade leverantörer år 2022. Leverantörstroheten har ökat markant, om vi jämför med tidigare år (2019, 2020 och 2021) då leverantörstroheten låg på ca 60 % 2019, 65 % 2020 och 77 % 2021.

5.1.2 Butikshandel

Kommunen köper årligen diversevaror från butiker för ca 3 mkr per år.

Vid butikshandel ställer den certifierade beställaren ut en rekvisition som tas med till affären i samband med inköpet. På rekvisitionen framgår alla uppgifter som krävs för att företaget ska kunna fakturera kommunen.

Att handla på rekvisition medför onödig administrationskostnad för kommunen, del genom att anställda använder sin arbetstid till att ta sig till och från affären, dels genom den extra administration som krävs för att hantera fakturan som inkommer.

Merparten av leverantörerna är dessutom inte är upplagda i kommunens system. Att hantera en faktura från en leverantör som inte är upplagd i systemen beräknas kosta 300–500 kr per faktura.

Förlorad arbetstid för den som handlar i butik uppskattas till mellan 1–3 timmar (ca 150–250 kr per timme).

2021 ställde kommunen ut 3833 rekvisitioner till 794 unika betalningsmottagare.

Kostnaden för kommunen att hantera samtliga rekvisitioner beräknas till ca 900 000 kr. Antal rekvisitionsinköp förväntas minska under 2023 då kommunen under 2022 upphandlat blommor, som tidigare stod för ca 15 % av rekvisitionerna.

5.1.3 Avtal

Inom kategorin har kommunen 18 upphandlade avtal, sju av dessa är avrop från Addas¹ ramavtal (Sjukvård- och förbrukningsartiklar, Kontorsmaterial och skolmaterial, Vitvaror, Belysning, Vaccin, vägmärken och Lekmaterial), sex av dessa är samordnade med övriga Södertörns kommuner (Köks- och serveringsutrustning, Barnblöjor, Inkontinensprodukter, Kopieringspapper ,

¹ Adda är ett företag under SKR för kommuner och regioners räkning upphandlar ramavtal av varor och tjänster. Kommuner och regioner kan löpande ansluta sig som avropsberättigade på avtalen.

Idrottsredskap, Idrottsmateriel och Tekniska hjälpmedel) och fem av dessa är egna upphandlade avtal (Entrémattor, Arbetskläder, Byggmaterial och järnhandelsvaror, Slöjdvirke och Vatten- och livsmedelsanalyser) .

Att ansluta sig till Adda har både för- och nackdelar. Fördelar är minskad administrativ belastning i upphandlingsskedet. Nackdelarna är ökade kostnader och avtal mindre anpassade för kommunens behov.

Nedan är en lista över de avtal som kommunen har inom kategorin i dagsläget.

Underkategori	Behov
Husgeråd och källsortering	Köks- och serveringsutrustning
Sjukvårdsmaterial och hjälpmedel	Sjukvård- och förbrukningsartiklar
Husgeråd och källsortering	Vitvaror
Kontor	Entrémattor
Arbetskläder och skyddsutrustning	Arbetskläder
Kontor	Kontorsmaterial och skolmaterial
Sjukvårdsmaterial och hjälpmedel	Barnblöjor
Sjukvårdsmaterial och hjälpmedel	Inkontinensprodukter
Kontor	Kopieringspapper
Bygg-, måleri- och järnhandelsvaror	Belysning
Sjukvårdsmaterial och hjälpmedel	Vaccin
Bygg-, måleri- och järnhandelsvaror	Byggmaterial och järnhandelsvaror
Sjukvårdsmaterial och hjälpmedel	Tekniska hjälpmedel
Bygg-, måleri- och järnhandelsvaror	Vägmärken
Slöjd-, idrotts- och lekmaterial	Idrottsmateriel
Slöjd-, idrotts- och lekmaterial	Idrottsredskap
Slöjd-, idrotts- och lekmaterial	Lekmateriel
Slöjd-, idrotts- och lekmaterial	Lekmaterial
Slöjd-, idrotts- och lekmaterial	Slöjdvirke
Övriga omsättningsvaror	Vatten- och livsmedelsanalyser
Butikshandel	Blommor för inomhusbruk inkl. leverans
Övriga omsättningsvaror	Vägmärken

Identifierade avtalslösa områden

Kategoriteamet har identifierat följande avtalslösa områden:

Avtalslösa områden	Beskrivning och plan för hantering
Skyltar	Kommunövergripande behov. Upphandling påbörjas under 2022.
Inköp av kemikalier till kemiundervisning	Barn- och utbildningsförvaltningen och Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningens behov.

	Upphandling påbörjas under 2022.
Inköp av tyger mm till textilslöjden	Barn- och utbildningsförvaltningen och Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningens behov. Upphandling påbörjas under 2022.
Inköp av övrigt material till kemiundervisning	Barn- och utbildningsförvaltningen och Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningens behov. Upphandling påbörjas under 2022.
Service av luftrenare i slöjdsalar	Barn- och utbildningsförvaltningen och Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningens behov. Upphandling planeras påbörja under 2022.
Service av symaskiner	Barn- och utbildningsförvaltningen och Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningens behov. Upphandling planeras påbörja under 2022.
Service av transportvagnar för mat samt service av vissa köksmaskiner	Barn- och utbildningsförvaltningen, Socialförvaltningens och Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningens behov. Upphandling påbörjas under 2022.
Service av träslöjdssalar inkl. utrustning	Barn- och utbildningsförvaltningen och Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningens behov. Upphandling planeras påbörja under 2022.
Nyckelskåp	Socialförvaltningens behov. Upphandling påbörjas under 2022.
Alkoholmätare	Köps i dagsläget vid nyanskaffning av fordon. Behöver kalibreras en gång per år samt plockas ner vid avslut. Upphandlas under 2024.
Lagningstjänst för kläder	Analys om lämpligt att upphandla genomförs inom ramen för kategoristyrningen
Sinnesstimulerande hjälpmedel	Direktupphandlas tillsvidare pga lågt belopp.
Blommor och jord för utomhusbruk	Kommunövergripande behov. MBF använder parkavtalet. Direktupphandlas tills vidare pga. lågt belopp.
Hjärtstartare	Direktupphandlas tills vidare pga. lågt belopp.
Nutritionspumpar	Direktupphandlas tills vidare pga. lågt belopp.

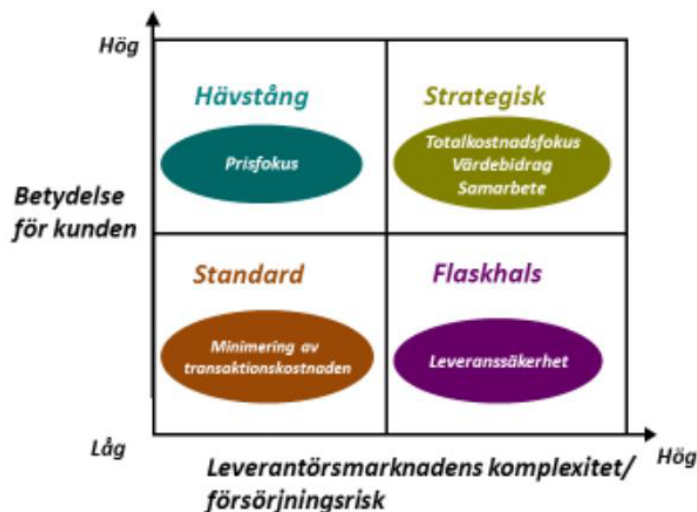
Avtalskategorisering inom kategorin

Huddinge kommun använder Kraljics matris för kategorisering av avtal.

Utgångspunkten i Kraljics matris är vilken betydelse/pris en specifik inköpskategori har för organisationen (vertikal axel i matrisen) respektive leverantörsmarknadens risk/komplexitet (horisontell axel).

Betydelse för kommunen kan vara ekonomisk och/eller strategisk.
Leverantörsmarknadens komplexitet är framför allt beroende av om det finns många leverantörer att välja mellan (låg komplexitet) alternativt få (hög komplexitet).

I kategorin omsättningsvaror är de flesta avtal kategoriserade som Standardavtal. Dessa avtal tillför icke-kritiska produkter som är lätta att köpa in och som också har en relativt liten effekt på det finansiella resultatet och där produktkvaliteten är standardiserad.

Huvudfokus inom standardavtal är att minska tid och pengar som spenderas på dessa produkter genom produktstandardisering, effektiv orderhantering och leverantörskonsolidering (andel av antalet leverantörer som står för en viss andel av spenden). Det kan handla om att förenkla beställning, bekräftelse, fakturering, hantering, leverantörskontroll och att arbeta smart med förråd och lagerhållning.

5.1.4 Styr signaler

Kategoriteamet har identifierat de styr signaler som har påverkan på kategorin. Styr signaler kan vara lagar, interna styr signaler och interna styrdokument. Nedan presenteras de styr signaler som identifierats.

Lagar, förordningar och direktiv

- Lagen om offentlig upphandling

Kommentar:

- *Krav behöver ställas på att de varor eller tjänster som ska användas av en fysisk person ska vara tillgängliga för alla oavsett funktionsnedsättning.*
- *Krav behöver ställas på hållbara produktionsvillkor.*
- *Vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska utvärderas på någon av följande grunder:*
 - 1. bästa förhållandet mellan pris och kvalitet,*
 - 2. kostnad, eller*
 - 3. pris.*

Interna styrdokument

- Mål och budget

Kommentar: Mål och budget (2023) omfattar vissa delar som har påverkan på denna kategori. Kategoriteamet har identifierat att nedan punkter i Mål och budget som behöver beaktas i kategoristyrningsarbetet:

- *I Huddinge ska styrningen utgå från de nationella och globala målen för att begränsa den globala uppvärmningen och uppnå Parisavtalet. Huddinge ska gå före i den gröna omställningen, effektivisera energianvändningen, minska utsläpp och gifter i miljön, och främja gröna transporter och resande. s.27*
- *I Huddinge ska upphandlingar aktivt bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle med respekt för arbetstagares rättigheter, klimat- och miljöhänsyn och social inkludering. s.28*
- *Nämnder och kommunala bolag ska med utgångspunkt i avfallstrappan prioritera minimering och återanvändning före återvinning genom att skapa förutsättningar för cirkulära kretslopp. s. 28*
- *Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder utreda en samlad funktion för kost- och måltidsbespisning för Huddinges samtliga kommunala enheter inom omsorg och skola i syfte att nå högre effektivitet genom minskat matsvinn, effektiviserad driften och ökad upplevd kvalitet. s.15.*

- Riktlinjer för upphandling och inköp

Kommentar: Följande skrivning har bäring på denna kategori:

- *Elektronisk handel skapar förutsättningar för en effektiv hantering av inköp från beställning till faktura.*

Detta skapar utrymme för kostnadsbesparingar i alla led vilket kommer köparen till del i form av lägre priser, minskad administration och högre kvalitet vid beställningar. Elektronisk handel möjliggör också en förbättrad styrning av inköp mot upphandlade ramavtal och ger bättre förutsättningar att följa upp dessa.

Elektronisk handel utgör också ett skydd mot korruption, bluffakturor och oseriösa företag. Huddinge kommuns e-handelssystem ska därför användas för beställningar inom de ramavtalsområden som vid var tid hanteras i systemet.

- *Den certifierade beställaren ansvarar för att vara informerad om och tillse att kommunens avtal nyttjas samt för att upphandlingssektionen kontaktas när avtal saknas, för att samråda om lämplig anskaffningsmetod.*

Certifierad beställare ska delta vid utbildning och informationsaktiviteter som anordnas av upphandlingssektionen.

Den certifierade beställaren är den som, på uppdrag av budgetansvarig chef, genomför avrop på kommunens ramavtal samt direktupphandlingar för förvaltningens behov.

Den certifierade beställaren ska ta kontakt med upphandlingssektionens Inköpsamordnare innan direktupphandling över 50 000 kr genomförs. Den certifierade beställaren ansvarar för att kommunens riktlinjer för direktupphandling samt upphandlingssektionens instruktioner för detta följs.

Den certifierade beställaren ansvarar för att inköp sker via kommunens e-handelssystem, i de fall beställningsväg finns.

- *Upphandling är ett kraftfullt verktyg för att styra att produktion och konsumtion sker på ett hållbart sätt. Verket pekas ut i såväl FN:s Agenda 2030 som i nationella mål för miljö, klimat, jämställdhet, diskriminering och arbetsvillkor.*

I hållbar upphandling ingår miljö- och sociala aspekter på varor, tjänster och entreprenader som kommunen upphandlar.

Vid varje upphandling ska ett ställningstagande göras i fråga om i vilken utsträckning och omfattning hållbarhetskrav ska tillämpas.

Kraven kan ställas där det bedöms legalt möjligt, strategiskt lämpligt och där de ställda kraven förväntas få positiva effekter för Huddinge kommun och dess omvärld. Hur långtgående krav som ska ställas ska alltid vägas gentemot kostnad och möjlig effekt. Ställningstagandet ska dokumenteras i upphandlingsstrategin för aktuell upphandling.

- **Miljöprogrammet 2022–2025**

Kommentar: Miljöprogrammet omfattar vissa delar som har påverkan på denna kategori. Kategoriteamet har identifierat att nedan punkter i miljöprogrammet behöver beaktas i kategoristyrningsarbetet:

- *Kommunen och dess helägda fastighetsbolag ska minska växthusgasutsläppen från transporter.*
- *Kommunen och dess helägda fastighetsbolag ska minska de konsumtionsbaserade utsläppen från varor och produkter inom kommunens verksamheter.*
- *Kommunen och dess helägda bolag ska fasa ut farliga ämnen och minimera spridningen av miljögifter som kan skada människor och natur.*
- *Kommunkoncernen arbetar med att minska mängden avfall i kommunen som en geografisk plats genom cirkulära flöden*
- *Kommunen och dess helägda fastighetsbolag arbetar med att informera och engagera invånare och verksamheter i syfte att minska sin miljö- och klimatpåverkan.*

- Program för trygghet och säkerhet
Kommentar: programmet omfattar vissa delar som har påverkan på denna kategori. Kategoriteamet har identifierat att nedan punkter i programmet behöver beaktas i kategoristyrningsarbetet:
 - Kommunen har ansvar för många olika samhällsviktiga verksamheter som måste fungera i kris och vid höjd beredskap som till exempel renhållning, omsorg om barn, familjer, äldre och personer med funktionsnedsättning med mera.
 - En störning eller ett avbrott i försörjningsflödet riskerar att påverka stora delar av samhället som idag präglas av ett beroende av tillgång till bland annat el, it, elektronisk kommunikation och transporter.
 - Huddinge kommun delar in arbetet med trygghet och säkerhet i fem ansvarsområden; 1. Trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, 2. Skydd mot olyckor, 3 **Krisberedskap**, 4 Civilt försvar och 5. Internt skydds- och säkerhetsarbete.
 - 3 Krisberedskap
En kris är en oväntad och allvarlig händelse som drabbar många människor och stora delar av samhället och som hotar grundläggande värden och funktioner. Kriser kan inte hanteras med normala resurser och den vanliga organisationen, utan den kräver samordnade åtgärder från flera aktörer.

5.1.5 Organisatoriska förutsättningar

E-handel

Kommunen beslutade 2008 att införa e-handel i syfte att skapa en effektiv och ändamålsenlig inköpsprocess.

En förutsättning för att skapa effektiva och ändamålsenliga inköpsprocesser är att samtliga avtal inom kategorin har en beställningsväg samt att inköp genomförs via systemet. Genom att beställningar genomförs genom e-handelssystemet säkerställs även att beställningen alltid kontrolleras av överordnad, den s k två-stegsprincipen, vilket är en säkerhet mot bland annat mutor och korruption.

Beställning via systemet kan ske på fem olika sätt:

- Formulär – lämpligt för exempelvis tjänster som kräver en offert eller produkter som inte finns inlagda i e-handelssystemet eller produkter som har fast pris men olika varianter eller återkommande kostnader.
- Prislista med egenhanterad katalog – kommunen läser själva in en prislista i e-handelssystemet. Denna beställningsväg är lämplig om det är ett mindre antal produkter i avtalskatalogen.
- Prislista som hanteras av leverantörerna (pricat) – leverantören laddar själv upp en katalog som godkänns av ansvarig upphandlare. Denna beställningsväg är lämplig om det är många produkter i avtalskatalogen.
- Punch-out – integration mellan leverantörens webshop och e-handelssystemet. Denna beställningsväg är lämplig om det är stora produktkataloger som kräver många bilder och mycket specifikation samt sammanlänkningar till andra produkter/relaterade produkter.

- Abonnemang – Denna beställningsväg är lämplig om det är ett stort flöde av återkommande fakturor, exempelvis lokalhyror, mobiltelefonabonnemang eller elkostnader.

I dagsläget är andelen fakturor med order eller abonnemangsmatch ca 70 % och bara ca 10 % av kommunens totala upphandlingsbara spend hanteras i e-handelssystemet.

Inom kategorin omsättningsvaror är systemanvändningen högre, 60 % av kategorins totala spend går där genom e-handelssystemet och för de avtal där det finns en beställningsväg hanteras 74% av spenden via e-handelssystemet. Av kommunens 20 avtal inom kategorin är det fyra som inte har en beställningsväg (entrémattor, tekniska hjälpmedel, vaccin och vägmärken).

Certifierade beställare

Genom att utbilda beställare skapas bättre förutsättningar för avtalstrohet mot ingångna avtal, vilket ger kvalitetssäkrade inköp samt leder till besparingar. Det ger också större möjligheter att styra mot hållbara alternativ, ökad effektivitet vid inköpen, skydd mot korruption och bluffföretag samt, ett nätverk för kunskapsspridning och kompetensutveckling.

Den certifierade beställaren är den som, på uppdrag av budgetansvarig chef, genomför avrop på kommunens ramavtal samt direktupphandlingar för förvaltningens behov. Anställda blir certifierade först efter att de blivit utsedda av budgetansvarig chef samt genomgått en e-utbildning.

Kommunen har runt 900 certifierade beställare.

Kategorigruppen har identifierat följande utvecklingspotentialer för certifierade beställare:

- Kontinuerlig kompetensutveckling samt mer djupgående utbildning inom vissa specifika områden.
- Vidareutbilda en liten grupp som får spetskompetens i verksamheten, som kan stödja övriga certifierade beställare.
- Uppföljning av felaktiga inköp.

5.1.6 Samordnad varudistribution

Huddinge kommun ingår sedan 2015 i samarbetet ”samordnad varudistribution” (SVD) med 7 andra kommuner på Södertörn (Botkyrka, Haninge, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Nacka och Tyresö.).

Vid kommunalt samordnad varudistribution lämnar varuleverantörer sina varor vid en distributionscentral för gemensam transport sista sträckan till kommunens mottagare.

Nyttorna med samordnad varudistribution förutsätts vara:

- CO2-utsläpp

Genom ökad transporteffektivitet, högre fyllnadsgrad och kortare körsträcka är målet att minska miljöpåverkan. Möjligheten att ställa krav på fordon och drivmedel kan även bidra till minskad miljöpåverkan

- Trafiksituation

Färre fordon och leveranser kan bidra till minskad trängselproblematik > Lokala leverantörer. Kommunal distribution möjliggör för lokala varuleverantörer utan egen distributionskapacitet att delta i upphandlingar. Det bidrar till att utveckla det lokala näringslivet.

- Ekonomiska effekter

Målet är att minska varupriser och de totala transportkostnaderna

Deloitte's Ab publicerade 2020 en analys av kommunalt samordnad varudistribution².

Nedan presenteras de viktigaste slutsatserna som lyfts i Deloitte's analys:

- de samhällsekonomiska vinsterna med samordningsprojektet visar sig i dagsläget vara små jämfört med de ökade projektkostnaderna som det medfört.
- Södertörns kommunerna har genom kommunalt samordnad varudistribution reducerat mängden fossilt CO₂ med 73%, motsvarande 1000 ton CO₂.
- Kommuner som har infört kommunalt samordnad varudistribution uttrycker minskad trafik och leveranser till enheterna som en av de främsta nyttorna. Kommunerna har dock haft svårt att mäta och kartlägga vilken effekt kommunalt samordnad varudistribution får på hela transportsystemet.
- Kommunerna som har infört kommunal samordnad varudistribution uttrycker att det har lett till ökad trafiksäkerhet, framförallt lokalt runt omkring de mottagande enheterna Trafiksäkerhetsvinster som har erhållits i Södertörns kommuner under perioden 2014–2017 uppskattas till cirka 38 000 kronor per år. Det är ett relativt litet belopp, vilket beror på att antalet reducerade fordonskilometer är litet.
- Ett av målen med kommunal samordnad varudistribution är att det ska bli enklare och billigare för lokala leverantörer att bli leverantörer till kommunerna. Enligt utredningen råder det inte någon skillnad i antalet lokala leverantörer före och efter kommunal samordnad varudistribution.
- Sett till den totala kostnaden har kommunalt samordnad varudistribution lett till en fördyrning för flertalet kommuner. Det handlar främst om att kommuner inte lyckats förhandla ner varupriserna samt en ökad administration både i den kommunalt samordnade varudistributionen och hos varuleverantörer. I dagsläget har Huddinge kommun sammanlagt 14 leverantörer som är anslutna till SVD. Sammanlagt kördes 2 930 098 kg gods i Huddinge kommun inom ramen för samordningen 2021.

5.2 Marknads- och omvärldsanalys

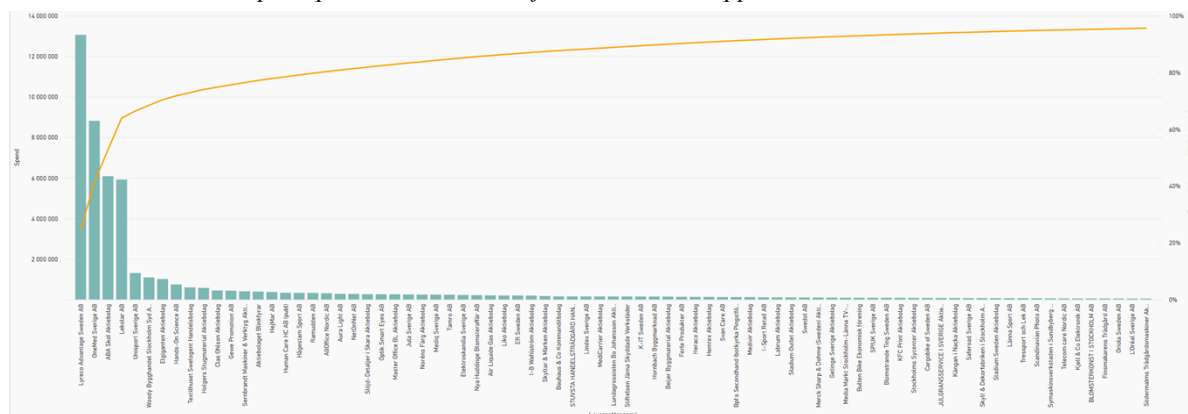
² <https://www.livsmedelsgrossisterna.se/wp-content/uploads/Kommunal-samlastning-analys-Deloitte-mars-2020.pdf>

5.2.1 Leverantörer inom kategorin

Utav kategorins 327 leverantörer står 10 av dessa för 74 % av den totala spenden inom kategorin. Svansen inom kategorin, dvs. sällanköpsleverantörer med låg spend, är lång.

Nedan bild visar total spend per leverantör samt för kommunens topp 80 leverantörer.

Nedan är kategorins nuvarande tio-topp leverantörer.

1. Lyreco (13 mkr)

Största leverantören inom kategorin är Lyreco Advantage Sweden AB. Lyreco har avtal med kommunen för kopieringspapper, barnblöjor, kontor- och skolmaterial.

Kommunen har även avtal med Lyreco Advantage Sweden AB för rengöringsmedel och datortillbehör som tillhör en annan kategori men har i denna kategori inte särredovisats.

Lyreco-koncernen är ledande i Europa och världens tredje största distributör av produkter och tjänster för arbetsplatser och bildades 1926. 2021 köpte Lyreco Advantage Sweden AB upp Staples Solutions. Lyreco Advantage Sweden AB har 500 anställda, 30 000 produkter i lager samt 11 butiker.

2. OneMed (8,8 mkr)

OneMed är ensam leverantör åt kommunen för sjukvårds- och förbrukningsartiklar och har även ramavtal med kommunen för inkontinensprodukter.

OneMed har ca 50 000 produkter i lager för hälso- och sjukvårdens behov av förbrukningsmaterial och utrustning. OneMed har ca 350 anställda.

(Kommunen har även ramavtal med Abena AB, Heinex AB, Mediq Sverige AB, Onemed och Sanicare AB för inkontinensprodukter.)

3. ABA Skol AB (6 mkr)

ABA Skol AB är en av leverantörerna som har ramavtal med kommunen för Lekmaterial (Inne- och utelek, pedagogiska läromedel, hobbymaterial, lekmöbler samt lekmattor). ABA Skol har dessutom avtal med kommunen för möbler inom skola, möbler omfattas av kategorin FM.

ABA skol är ren av de ledande leverantörerna av material till förskola, skolor och fritidshem. Företaget bildades 1942, har 50 anställda och har ca 16 000 artiklar i sortimentet.

4. Lekolar (5,9 mkr)

Lekolar har avtal med kommunen för Lekmaterial (lekmöbler och lekmattor, hobbymaterial, barnvagnar och cyklar, pedagogiska hjälpmedel, lekmaterial för inne -och utelek). Lekolar har även de avtal med kommunen för möbler inom skola, möbler omfattas av kategorin FM.

5. Unisport, fd. Rantzow Sport (1,3 mkr)

Unisport AB är kategorins femte största leverantör. Unisport har köpt upp Rantzow Sport. Kommunen har avtal med Unisport för idrottsredskap.

Unisport säljer produkter till idrottsanläggningar och aktivitetsytor. För idrottsredskap har kommunen även ramavtal med Kontroll Gymnastik, Montage i Hultsfred AB, Nordic Spots AB och Sport och Fritidsgrossisten I Sverige AB.

6. Woody Bygghandel Stockholm Syd (1 mkr)

Woody Bygghandel Stockholm Syd AB har avtal med kommunen för Byggmaterial och järnhandelsvaror.

Woody Bygghandel är en bygghandel som består av 80 anläggningar runt om i Sverige.

7. Elgiganten (1 mkr)

Elgiganten har avtal med kommunen för småel och hushållsapparater.

8. Hands-On Science (0,7mkr)

Förutom ABA skol och Lekolar har kommunen även avtal med Hands-On Science för lekmaterial. Hands-On Science har enbart avtal inom delområde Pedagogiska hjälpmedel.

9. Textilhuset (0,6 mkr)

Textilhuset Swelogent Handelsbolag säljer textil, sybehör och garn. Företaget har inte avtal med kommunen. Upphandling av material till syslöjd pågår och förväntas vara klar under 2022.

10. Holgers Stugmaterial (0,6 mkr)

Holgers Stugmaterial Aktiebolag har avtal med kommunen för träslöjdsvirke.

5.2.2 Osäker marknad

Vi har under 2022 sett prisökningar på varor inom kategorin. Priser på plast, järn, stål, koppar, kartonger och virke har ökat markant. Höga priser på el och drivmedel gör att inflationen ökat under första halvåret 2022. Inflationstakten enligt KPIF (Konsumentprisindex med fast ränta), det vill säga förändringen från samma månad föregående år, var 9,0 procent i augusti 2022.³

5.2.3 Prisjustering

Den grundläggande tanken med att använda index för reglering av avtal, är att fördela risken för prisförändringar mellan köpare och säljare. Med rätt valt index samt en tydligt utformad klausul för prisjustering, finns goda förutsättningar att underlätta avtalsrelationen. Index är en serie tal som visar en relativ förändring över tid i förhållande till en bestämd referenspunkt för till exempel priser, kostnader eller annat mätvärde. En indexserie består alltid av en bas där Index=100, där basen kan avse till exempel en enskild månad eller ett helår.⁴

Viktigt att lyfta i sammanhanget är att indexreglering kan ske utifrån kostnadssidan eller utifrån priser på färdiga produkter; kostnadsindex och prisindex.

Kostnadsindex speglar utvecklingen av leverantörens tillverkningskostnader. Dessa kostnader är svåra att påverka och omfattar exempelvis löner, energi, hyra eller insatsvaror. Prisindex speglar prisutvecklingen på produkter i allmän mening, exempelvis kostnadsökningar till följd av hög efterfrågan.

Det är viktigt att index väljs med omsorg och att ställa sig frågan om det är kostnad eller pris som ska styra. Frågor som kan vara vägledande i val av index kan exempelvis vara; vem är leverantören? inom vilken bransch verkar leverantören? Är leverantören en tillverkare eller återförsäljare? Handlar leverantören på den inhemska marknaden eller importerar leverantören sina varor?

I kategorins avtal förekommer olika typer av indexregleringar, vanligast förekommande är KPI.

KPI -korgen baseras (2022) på prisutvecklingen inom olika varu-och tjänstemarknader (huvudgrupper); boende (24,1%), transport (13,3%), rekreation och kultur (12,7%), diverse varor och tjänster (7,5 %), livsmedel och alkoholfria drycker (14,3%), inventarier och hushållsvaror (7,1%), restauranger och logi (5,9%), kläder och skor (4%), alkoholhaltiga drycker (3,9%), hälso- och sjukvård (3,9%), post- och telekommunikationer (3,2%) och utbildning (0,3%). KPI är det vanligaste måttet för kompensations- och inflationsberäkningar i Sverige.⁵

Kommunen har även i några avtal en prisjusteringsklausul som går ut på en förhandling mellan kommunen och leverantören, antingen genom att leverantören ska visa på ett lämpligt index eller att prisdiskussion ska ske. Dessa prisjusteringsklausuler finns främst i samordnade avtal där annan upphandlande myndighet genomfört upphandlingen.

Det är viktigt att välja rätt index för att skapa transparens i förhandling, följa avtalsområdets prisutveckling samt för att kunna ta del av ev. prissänkningar om

³ <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/priser-och-konsumtion/konsumentprisindex/konsumentprisindex-kpi/pong/statistiknyhet/konsumentprisindex-kpi-augusti-2022/>

⁴ <https://www.scb.se/vara-tjanster/scbs-olika-index/att-anvanda-index-i-avtal/>

⁵ <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/samhallets-ekonomi/kpi/>

priset går ner. Beroende på vad som upphandlas kan det vara lämpligt att välja ett specifikt Index tal för huvudgrupper⁶ alternativt för Grupper och Produktgrupper/Tjänster inom KPI-korgen⁷.

Andra index som kan vara tillämpliga inom kategorin⁸:

- Producentprisindex (PPI) mäter prisutvecklingen för produkter producerade av svenska företag, totalt och för olika produktgrupper.
- Importprisindex (IMPI) mäter prisutvecklingen för till Sverige importerade produkter, totalt och för olika produktgrupper.
- Exportprisindex (EXPI) mäter prisutvecklingen för exporterade produkter producerade av svenska företag, totalt och för olika produktgrupper.
- Hemmamarknadsindex (HMPI) mäter prisutvecklingen för av svenska företag producerade produkter för försäljning i Sverige, totalt och för olika produktgrupper.
- Prisindex för inhemsk tillgång (ITPI) mäter prisutvecklingen för produkter som förbrukas inom Sverige, totalt och för olika produktgrupper.

5.2.4 Beredskap

Kommunerna har en viktig roll i samhällets krisberedskap. Ju bättre kommunerna är på att hantera en kris, desto bättre blir hela samhället på krishantering.

Kommunerna är ansvariga för verksamhet som måste fungera även under kriser, exempelvis äldreomsorg, vattenförsörjning, fjärrvärme, räddningstjänst och skola.

Enligt Lagen om kommuners och regioner åtgärder inför och vid extraordinära händelser och höjd beredskap måste kommuner och regioner planera för hur de ska kunna minska risken för att något drabbar verksamheten, men också för att kunna hantera allvarliga störningar i verksamheten.

Kommunen är skyldig att ta fram en särskild plan för hur man ska agera och hantera en allvarlig störning i den kommunala verksamheten, en risk- och sårbarhetsanalys.⁹ Kommunen har en skyldighet att identifiera prioriterade åtaganden och kritiska beroenden. Inom ramen för kategoristyrningsarbetet för omsättningsvaror handlar det om att identifiera försörjningskedjor som är kritiska för samhällsviktig verksamhet.

Ett riktmärke är att individuella verksamheter (exempelvis, förskola, äldreboende) ska klara sig utan extern hjälp i ett dygn.

På kommunnivå ska kommunen säkerställa att verksamheterna klarar 7 dygn utan extern hjälp.

Detta ställer krav på att kommunen skapar redundans, genom att exempelvis hålla lager på verksamhetskritiska produkter, arbeta med second source (dvs. säkerställa

⁶ <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/priser-och-konsumtion/konsumentprisindex/konsumentprisindex-kpi/pong/tabell-och-diagram/konsumentprisindex-kpi/kpi-huvudgrupper-man/>

⁷ <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.scb.se%2Fcontentassets%2F3c711c02a2b84c2283e165e39ea137a7%2Fkpi-index-tal-för-produktgrupper-enligt-coicop-2022m08.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK>

⁸ <https://www.scb.se/vara-tjanster/scbs-olika-index/>

⁹ <https://www.msb.se/sv/amnesomraden/skolmaterial/samhallets-krisberedskap/kommunens-krisberedskap/>

att kommunen alltid har en leverantör i backup om den ordinarie inte kan leverera) eller genom att arbeta med att säkerställa att leverantören har robusta underleverantörsled.

5.2.5 Sanktioner mot Ryssland^{10 11}

Rysslands invasionskrig mot Ukraina har fått västvärlden att införa ett stort antal ingripande ekonomiska sanktioner mot Ryssland och även mot Belarus.

Sanktionerna innebär förenklat och i korthet följande:

- Offentliga kontrakt får inte tilldelas ryska företag från och med den 9 april 2022. Redan ingångna kontrakt med sådana företag får inte fullgöras från och med den 11 oktober 2022. Detta gäller även avrop från ramavtal – men inte ingående av själva ramavtalet.
- Det finns ett förbud mot att köpa, importera och transportera vissa varor och tjänster från Ryssland och Belarus.
- Betalningar får inte göras till vissa individer som räknas upp i förordningarna. Detta gäller även ersättningar inom ramen för kontrakt som ingåtts i upphandlingar.

Vad gäller samtliga sanktioner gäller att inga krav får beviljas i samband med avtal som träffas av sanktionerna, till exempel skadestånd. Det finns ett generellt förbud mot att avsiktligt vidta åtgärder som syftar till att kringgå sanktionerna.

Överträdelser av sanktionerna är straffbelagda, men överträdelser ska inte medföra något ansvar om de vidtagits i god tro.

EU har antagit flera stora paket med restriktiva åtgärder (sanktioner) mot både Ryssland och Belarus. Sanktionerna är ett svar på Rysslands krig mot Ukraina, ett krig som aktivt stöds av Belarus.

Sanktionerna mot Ryssland syftar till att

- undergräva Kremls förmåga att finansiera kriget
- påföra tydliga ekonomiska och politiska kostnader för de personer i Rysslands politiska elit som är ansvariga för invasionen
- minska landets ekonomiska bas.

Mot bakgrund av Belarus stöd till den ryska invasionen har EU även antagit sanktioner mot Belarus.

Sanktionerna har genomförts genom EU-förordningar som är direkt tillämpliga i svensk nationell rätt. Sanktionsförordningarna har ändrats vid flera tillfällen. De uppdaterade ("konsoliderade") versionerna av respektive förordning är dock inte de officiella rättsakterna, utan de består av de ursprungliga förordningarna samt alla efterkommande förordningar som ändrar i dessa. Överträdelser av förbud i någon av sanktionsförordningarna är straffbara enligt en särskild lag.

Exempel på varor och tjänster som ofta importeras från Ryssland och som omfattas av importförbud:

¹⁰ <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/regler-och-lagstiftning/sanktioner-paverkan-upphandling/>

¹¹ <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/regler-och-lagstiftning/sanktioner-paverkan-upphandling/importforbud/>

- järn- och stålprodukter, bland annat:
 - olika typer av plåt
 - armeringsjärn
 - rör
- varor som genererar betydande intäkter för Ryssland, bland annat:
 - kaviar
 - olika typer av cement och varor av cement, betong eller konstgjord sten
 - kaliumklorid
 - olika typer av gödselmedel
 - däck av gummi
 - trä och varor av trä
 - massa av trä
 - flytglas, planglas, säkerhetsglas och behållare av glas
 - glasfiber
 - silver
 - bly
- kol och andra fasta fossila bränslen
- råolja och petroleumprodukter
- guldsmycken och guld- och silversmedsvaror av guld.

5.2.6 Livscykelkostnad

Att beräkna livscykelkostnader (LCC) är ett sätt att inkludera långsiktiga effekter i ett inköpsbeslut. Genom att ta hänsyn till livscykelkostnader kan den offentliga affären bli en ekonomiskt och miljömässig hållbar investering.

LCC handlar om att ta hänsyn till alla kostnader som kan uppstå under en varas eller tjänsts hela nyttjandetid, från inköp till avveckling eller avfall.

En organisation kan beräkna och använda sig av livscykelkostnader för att utvärdera investeringar över tid och jämföra olika alternativ. Det handlar till stor del om att välja den vara eller tjänst som ger mest värde baserat på totalkostnaden. Att bara utgå från inköpspris kan ge en missvisande bild av den faktiska kostnaden. På så vis främjar LCC en hållbar användning av skattemedel.

En LCC är således en grund för organisationens finansiella beslut. Om en LCC utvecklas till att även inkludera externa effekter exempelvis samhällets kostnader för utsläpp av hälsofarliga partiklar, kan den anses vara en ekonomisk-LCA.

Fördelar med LCC:

- Ger en ökad medvetenhet för hela den upphandlande organisationen, inklusive beslutsfattare, om affärens totala kostnad och lämpar sig som beslutsunderlag.

- Ger ökad medvetenhet kring vilka resurser som krävs för att göra en god affär, inklusive uppföljning och avtalsförvaltning.
- Kan identifiera vad som är kostnadsdrivande och ger bättre förutsägbarhet gällande ekonomi och förbrukning av resurser på längre sikt.
- Kan öka samarbetet och dialogen i den egna organisationen.
- Kan öka marknadskunskapen och kan bidra till organisationens måloppfyllelse.

Fallgropar:

- Det kan vara svårt att tydligt identifiera vad som ingår i de olika kostnadsparametrarna. Det finns risk att kostnader räknas dubbelt eller räknas på ett felaktigt sätt.
- Det finns en risk att kalkylen blir alltför optimistisk och då kan det vara svårt att förutse framtida kostnader. Det är viktigt att göra en känslighetsanalys för att förstå vad som händer om någon parameter ändras väsentligt.
- Det finns en risk att det som framkommer i behovsanalysen inte speglas i det verkliga anbudet eftersom exempelvis kostnadsindikationen från leverantören kan vara baserad på projekterad försäljning (som kan vara alltför optimistisk).

De upphandlingslagar som trädde i kraft 1 januari 2017 förtydligade möjligheterna att använda sig av livscykelkostnader. Det gjordes bland annat genom att införa begreppet ”kostnad” som en utvärderingsgrund för att avgöra vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga.

Genom att använda sig av LCC går man bort från ett ”lägsta pris-tänk” vid upphandling och fokuserar i stället på lägsta kostnad. Upphandlingen kan i bästa fall även leda till så kallade ”win-win”-situationer där både ekonomi och miljö premieras.¹²

5.2.7 Cirkulär ekonomi

Dåvarande regering tog 2020 fram en nationell strategi för omställningen i Sverige till en cirkulär ekonomi. Där uttrycks att omställningen till en cirkulär ekonomi ska bidra till att nå miljö- och klimatmålen samt de globala målen i Agenda 2030.

Strategin¹³ beskriver att ”omställningen till en cirkulär ekonomi har en stor potential att minska resursanvändningen och därmed begränsa klimat- och miljöpåverkan. Genom företagande och innovation, baserat på cirkulära materialflöden och affärsmodeller, kan utvecklingen av en resurseffektiv, giftfri, cirkulär och biobaserad ekonomi stärkas i hela landet.”

En viktig utgångspunkt i omställningen till en cirkulär ekonomi är att detta innebär en förändring och förnyelse i samhället. Strategin beskriver att nyckeln till en välfungerande cirkulär ekonomi är innovation längs hela värdekedjan och

¹² <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/om-hallbar-upphandling/ekonomiskt-hallbar-upphandling/lcc-for-langsiktigt-hallbara-inkop/>

¹³ https://www.regeringen.se/4a3baa/contentassets/619d1bb3588446deb6dac198f2fe4120/200814_ce_webb.pdf

framgångsrika affärsmodeller i näringslivet. Det svenska näringslivet har länge arbetat med resurseffektivitet och är drivande i utvecklingen. För många företag ligger potentialen i den cirkulära ekonomin i ökad konkurrenskraft genom en säkrad råvarutillgång, ökad resurseffektivitet, riskminimering, minskad klimatbelastning, innovationsförmåga, digitalisering samt ökad omsättning.

Strategin har tagit fram fyra fokusområden för vägen framåt i omställningen. Dessa är:

1. Cirkulär ekonomi genom hållbar produktion och produktdesign
2. Cirkulär ekonomi genom hållbara sätt att konsumera och använda material, produkter och tjänster
3. Cirkulär ekonomi genom giftfria och cirkulära kretslopp
4. Cirkulär ekonomi som drivkraft för näringsliv och andra aktörer genom åtgärder som främjar innovation och cirkulära affärsmodeller.

Offentlig sektor beskrivs i strategin som en central aktör i omställningen som kan bidra genom den offentliga upphandlingen samt vara aktiva parter och behovsägare i innovationsprojekt och i samarbeten där utveckling av nya lösningar sker.

I omställningen till ett cirkulär ekonomi har strategin identifierat några prioriterade strömmar av materialflöden. En av strömmarna är plast. Vi har idag en ohållbar användning av plast. Detta innebär att vi behöver minska användningen av plast samt att produkter behöver designas på ett sätt så att plasten går att återvinna.

En annan ström av materialflöden är möjligheten till förnybara och biobaserade råvaror. Strategin framhåller att Sverige idag har god tillgång till förnybara resurser. Biobaserade produkter kan ersätta fossila alternativ i många tillämpningar, bland annat gällande plastmaterial.

5.2.8 Textiliernas livscykel

Vi står inför en gemensam och global utmaning i form av ett alltmer växande textilberg. Varje år nyproduceras runt 70 miljoner ton textilt fibrer i världen.¹⁴ Globalt sett står klädproduktionen för 4-8% av alla utsläpp av växthusgaser. Av detta sker 74% innan plagget säljs – under produktionen av råvaror, färgning, sömnad och transport.¹⁵ Konsumentpåverkan uppgår till 22% av den totala miljöpåverkan och det mesta orsakas av resor till och från butiken.¹⁶

Det finns inte i dagsläget någon storskalig och hållbar metod för att återvinna textilt fibrer till nya.

Ett klädesplagg har en livscykel som förenklat omfattar fyra steg:

- Framtagande av råmaterial d.v.s. själva textilt fibrer
- Tillverkning av plagget
- Användning av plagget

¹⁴ <https://www.textilia.se/blogg/textiliernas-livscykel/>

¹⁵ <https://refashion.fr/eco-design/sites/default/files/fichiers/Measuring%20Fashion%20Environmental%20Impact%20of%20the%20Global%20Apparel%20and%20Footwear%20Industries%20Study.pdf?msclkid=9bf5a2efb18e11ecb10f1582ee7dc2dd>

¹⁶ <https://research.chalmers.se/publication/246361>

- Och slutligen återanvändning/avfallshantering/återvinning

Hållbara råmaterial

Av totalt 70 miljoner ton nyproducerade textilfibrer årligen är ca 60 % syntetiska fibrer. Bomull står för ca 30 % (ekologisk bomull 0,8 %). Ca 5 % är regenererad cellulosa samt cellulosabaserade stamfibrer. Enbart 2 % av världsproduktionen består av ull och andra djurfibrer. Även om naturfiber som bomull anses som naturligt och bra är bomullen är extremt resurskrävande – även den ekologiska. Vad som blir ett hållbart plagg avgörs delvis av framtagningsprocessen men även i steget efter.

Hållbar tillverkning

Utöver råvaran omfattar textiltillverkningen sedan ytterligare steg: garnspinning, vävning/stickning, färgning och beredning, tryck och sömnad. Ser man på hela livscykeln spelar även transporterna en viktig roll i detta steg.

Hållbar användning

Textilproduktion beräknas orsaka ungefär 20% av de globala vattenföroreningarna. Det bästa sättet att minska mängden naturresurser som behövs för klädproduktion är att producera mindre kläder och att använda våra kläder längre innan vi kasserar dem.¹⁷

Man brukar säga att den bästa (mest hållbara) textilen är den som används många gånger. I Sverige används ett plagg i genomsnitt 2,2 år.¹⁸

Hållbar återanvändning

Det är vanligt idag att kläder och andra textilier som inte längre används skänks till olika organisationer för återanvändning. Textilier som lämnas in till secondhandbutik sorteras och återsäljs i samma butik eller transporteras vidare till någon uppsamlingspunkt i Sverige för vidare transport till samarbetspartner (d.v.s. sorteringsbolag) utomlands.

Textilier som är för utslitna för återanvändning säljs istället till olika industrier för s.k. industriell återvinning (som putstrasor, isoleringsmaterial, stoppning, osv.)

Hållbar avfallshantering

Till slut hamnar alla textilier, även de återanvända, i ett sista skede – slutlig avfallshantering eller fiberåtervinning. I dagsläget sker ännu ingen återvinning av textilfibrerna utan textilier som slängs i privata hushållssopor eller kasseras av tvätterier och andra företag, samlas upp och transporteras sedan vidare till kommunala värmeverk för förbränning. Textilierna omvandlas därmed till fjärrvärme/kyla, men går sedan förlorade ur kretsloppet.

Hållbar återvinning

Fiberåtervinning ur kläder och andra textilier tillämpas i växande utsträckning globalt, i form av mekanisk återvinning av bomull och ull, samt kemisk återvinning av polyestermaterial. Dock sker inte, varken i Sverige eller internationellt,

¹⁷ <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20201208STO93327/the-impact-of-textile-production-and-waste-on-the-environment-infographic>

¹⁸ <https://www.textilia.se/blogg/textiliernas-livscykel/>

någon *storskalig* återvinning av bomull från uttjänta kläder och andra textilier ännu.

6.0 KATEGORISTRATEGI

Strategierna avser att optimera anskaffningen av varor utifrån vad som är ekonomiskt och ekologiskt hållbart. Strategierna ska också bidra till kommunens krisberedskapsarbete, med säkra leveranser och kostnadskontroll i fokus.

6.1 Fokus på Livscykelkostnad (LCC) och kvalitet vid upphandling av omsättningsvaror

Att beräkna livscykelkostnader (LCC) är ett sätt att inkludera långsiktiga effekter i upphandlingar. Genom att ta hänsyn till livscykelkostnader kan den offentliga affären bli en ekonomiskt och miljömässig hållbar investering. För att bidra till kostnadseffektivitet och hållbar utveckling inom kategorin ska utvärdering av livscykelkostnad ske i upphandlingar där det är lämpligt.

Vid upphandling av elektronik exempelvis köks- och serveringsutrustning, belysning och tekniska hjälpmedel bör livscykelanalys genomföras. Sett ur ett livscykelkostnadsperspektiv så är det högst relevant att efterfråga energieffektiv utrustning och produkter av god kvalitet. Som stöd kan Upphandlingsmyndighetens kriterietjänst användas i kravställandet.¹⁹

Vid upphandling av arbetskläder behöver förutom att skapa förutsättningar för inköp av kläder med hög kvalitet och möjlighet till lagning av befintliga kläder även hänsyn tas till hållbara materialval och hållbara framtagningsprocesser.

6.2 Anslutning till Adda-avtal

Inom kategorin har kommunen 18 upphandlade avtal, sex av dessa är avrop från Addas ramavtal.

Att ansluta sig till Adda ramavtal har både för- och nackdelar. Fördelar är minskad administrativ belastning i upphandlingsskedet och avtalsförvaltningen (prisjustering och förlängningar). Nackdelarna är ökade kostnader och avtal mindre anpassade för kommunens behov.

Då de flesta avtal inom kategorin är kategoriserade som standardavtal där huvudfokus bör vara att minska tid och pengar som spenderas på produkter inom kategorin kan, i vissa fall, en anslutning till Addas avtal vara lämpligt.

En övervägning bör göras inför varje ny avtalsperiod.

6.3 Samordnade upphandlingar och avtal

Upphandlingar inom kategorin bör samordnats där det är lämpligt då de flesta avtal inom kategorin är kategoriserade som standardavtal där huvudfokus bör vara att minska tid och pengar som spenderas på produkter inom kategorin.

Vid samordnade upphandlingar är det viktigt att säkerställa att en eller fler sakkunniga referenspersoner från verksamheter är med som kravställare i

¹⁹ <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/kriterier/bygg-och-fastighet/storkoksutrustning/>

upphandlingen. Detta för att säkerställa att kommunens behov tillgodoses. Det är också viktigt att utse kontaktperson hos upphandlingssektionen som kan vara en länk mellan upphandlande part och referensperson/-er samt kvalitetssäkra upphandlingsdokumentet.

Vid samordnade avtal bör separata avtal tecknas för varje ingående kommun om möjligt.

6.4 Leverans via Samordnad varudistribution och minska utsläppen från transporter

Avtal inom kategorin ska anslutas till Samordnad varudistribution, i de fall detta är lämpligt.

Lämpliga avtal att ansluta till samordnad varudistribution är samtliga produktavtal som inte kräver omedelbar leverans.

Finns osäkerhet kring lämpligheten kan upphandlare konsultera SVD-ansvarig hos kommunen eller den centrala SVD-gruppen.

I de avtal där samordnad varudistribution inte anses vara lämpligt ska krav på miljövänliga transporter ställas genom användningen en särskild mall ”Södertörnsmallen”. Södertörnsmallen är framtagen tillsammans med övriga Södertörnskommuner med hjälp av Biodriv Öst²⁰. Syftet med mallen är att underlätta kravställande och uppföljning av fordon- och drivmedelskrav.

6.5 Utveckling av Certifierade beställare

Gruppen certifierade beställare ska kontinuerligt kompetensutvecklas genom samverkan och vidareutbildning inom relevanta områden.

Uppföljning bör ske löpande så att felaktiga beställningssätt reduceras.

6.6 Prisutveckling och index

I och med det osäkra världsläget med hög inflation är det viktigt att de prisjusteringsklausuler som avtalas inom kategorin är affärsmässiga och följer prisutvecklingen på marknaden.

Det är viktigt att välja rätt index för att skapa transparens i avtalsrelationen, för att kunna följa avtalsområdets prisutveckling samt för att kunna ta del av ev. prissänkningar om priset går ner. Beroende på vad som upphandlas kan det vara lämpligt att välja ett specifikt Index för huvudgrupper²¹ alternativt för Grupper och Produktgrupper/Tjänster inom KPI-korgen²².

²⁰ BioDriv Öst är en storregional samverkansorganisation som kraftsamlar sex län i östra Mellansverige och Stockholmsregionen i arbetet för en fossilfri transportsektor och en hållbar regional utveckling.

²¹ <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/priser-och-konsumtion/konsumentprisindex/konsumentprisindex-kpi/pong/tabell-och-diagram/konsumentprisindex-kpi/kpi-huvudgrupper-man/>

²² <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.scb.se%2Fcontentassets%2F3c711c02a2b84c2283e165e39ea137a7%2Fkpi-indexal-for-produktgrupper-enligt-coicop-2022m08.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK>

Vid upphandlingar inom kategorin ska index väljas med omsorg. Ska justering ske utifrån kostnadsindex eller prisindex?

Fram till dess att marknadspriserna stabiliserats bör möjlighet finnas till fler prisjusteringsperioder, i de avtal där detta är möjligt och lämpligt. På så sätt minskas risken för att anbudsgivare tar höjd för osäkerheter vid prissättning och kommunen skapar möjlighet att avisera prissänkning om priserna på marknaden går ner.

Kommunen ska skapa rutiner för att hålla bevakning på prisutvecklingen på marknaden så att prissänkning kan ske om priserna går ner.

Prisjusteringsklausul som bygger på en förhandling eller att leverantören ska visa på ett lämpligt index ska inte nyttjas.

6.7 Utveckla e-handeln

Samtliga avtal inom kategorin ska ha en beställningsväg i e-handelssystemet och samtliga avrop från avtal där beställningsväg finns ska ske genom e-handelssystemet. Uppföljning av detta ska ske löpande.

Lämpligaste beställningsväg övervägs noggrant inför avtalsstart i samråd med e-handelsansvarig.

Upphandlingssektionen ska aktivt arbeta för att säkerställa att e-handelssystemet är användarvänligt. Det ska finnas information om hur avrop genomförs för de avtal där beställningsväg saknas, det ska också finnas information som underlättar hållbara val. Sökvägar och produktinformation ska förbättras.

6.8 Kontaktvägar och informationskanaler

Kontaktvägar till e-handelssupporten och samordnare för samordnad varudistribution ska vara kända för beställare.

Upphandlingssektionen ska förbättra informationsspridningen av nya avtal.

6.9 Reducera antalet rekvisitioner inom kategorin

Genom att identifiera nya upphandlingsområden och se över möjligheter till leverans av diverseprodukter förutsätts antalet rekvisitioner minska i kommunen.

6.10 Reducera antalet leverantörer inom kategorin

Utav kategorins 327 leverantörer står 10 av dessa för 74 % av den totala spenden. Svansen inom kategorin, dvs. sällan leverantörer med låg spend, är lång.

Upphandlingssektionen ska arbeta aktivt för att minska antalet sällanleverantörer i syfte att hålla nere administrationskostnaden och öka avtalstroheten.

Detta kan ske genom inköpsdialoger med ledningsgruppen, information till certifierade beställare och upphandling av avtalslösa områden.

6.11 Sanktioner mot Ryssland och Belarus

Vid upphandlingar inom kategorin ska en sanningsförsäkran undertecknas av samtliga anbudsgivare ”Försäkran enligt RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2022/576” I sanningsförsäkran ska anbudsgivare på heder och samvete intyga att varken anbudsgivaren eller det tänkta avtalsförhållandet, direkt eller indirekt, omfattas av de sanktioner mot Ryssland och Belarus som framgår av ovan nämnda förordning, dvs att anbudsgivaren:

- inte direkt eller indirekt omfattas av sanktionerna
- inte kommer att använda sig av underleverantörer med mera som omfattas av sanktionerna, eller åberopa kapaciteten hos sådana aktörer i upphandlingen
- inom ramen för avtalsförhållandet inte kommer att medverka till köp, import eller transport av sådana produkter och tjänster som omfattas av EU:s importrestriktioner.

Anbudsgivare intygar också att den omedelbart kommer att upplysa den upphandlande myndigheten om det finns anledning att misstänka att förhållandena enligt ovan ändras, inkluderat om nya sanktioner beslutas av EU som direkt eller indirekt omfattar anbudsgivaren eller parternas avtalsförhållande.

Klausul om att kommunen kan häva eller pausa leverantörer där kommunen har skälig bedömt att leverantören har ryska intressen ska finnas i samtliga avtal.

6.12 Säker leveransförsörjning

Kommunen ska vara väl förbered på att hantera en kris, genom att identifiera verksamhets/samhällskritiska försörjningskedjor.

Kommunen ska identifiera vilka avtalsområden som är verksamhetskritiska och kontinuitetsplanera därefter.

Det görs genom:

- Robusthöjande åtgärder för de mest kritiska varorna. Kommunen skaffar sig kunskap om leverantörens beroenden och utmaningar och ser över hur kommunen tillsammans med leverantören kan minska risken för avbrott i leveranser. Även översyn av Force majeure-skrivningar i avtal för verksamhetskritiska produkter behöver genomföras.
- Att se över om det finns behov av lagerhållning av kritiska varor.
- Att öka kommunens egen flexibilitet. Med fler alternativ och ökad anpassningsbarhet, blir verksamheten mindre sårbar vid försenade leveranser, ändrad varutillgång, personalfrånvaro med mera.

För verksamhetskritiska avtalsområden ska Force Majeure-klausuler granskas och säkras vad gäller exklusivitet, tillgänglighet och uthållighet för att säkerställa robustheten i avtalen.

6.13 Minska miljöpåverkan och utveckla den cirkulära ekonomin

Vid upphandling och inköp av varor ska kommunen vidta åtgärder för att minska uppkomsten av avfall. Detta genom att ställa tuffa miljökrav vid upphandlingar, exempelvis genom att ställa krav på förpackningar och miljöfarliga ämnen, öka andelen varor som levereras via samordnad varutransport samt öka andelen upphandlingar med cirkulära moment. I upphandlingar ska krav ställas på att leverantören, i e-handelssystemet, märker upp miljömärkta produkter i syfte att skapa förutsättningar för medvetna val vid inköp.

Återanvändningen av produkter och varor behöver öka. Enligt Sveriges nationella avfallsplan är det extra viktigt att öka återanvändning av exempelvis elektriska och elektroniska produkter samt textilier. Återanvändning minskar användningen av naturens resurser, minskar energiförbrukningen och minskar utsläppen. För att kommunen ska minska mängden avfall behöver färre nyproducerade saker och varor av alla slag införskaffas. Detta gäller allt från maskiner, redskap, kläder och skor till hushållsapparater och engångsartiklar. Upphandling är ett effektivt verktyg för att nå bättre resurshushållning och bidra till ökad cirkularitet.

Kommunen behöver, förutom att ställa tuffa miljökrav i upphandlingar, hitta metoder som skapar förutsättningar till samnyttjande och överlåtelse inom kommunens verksamheter.

Som stöd för upphandlaren inom området finns kommunens mappningslista, upphandlingsmyndighetens kriterietjänst, miljöprogrammet och avfallsplanen.

Upphandlingssektionen bör också vidareutveckla certifierade beställare inom området för att skapa förutsättningar för mer hållbara inköp.

6.14 Bidra till hållbara produktionsvillkor

Vid upphandling med risk för oskäliga arbetsvillkor under produktionen och tillverkningen av omsättningsvaror ska kommunen ställa krav på att leverantörer har en effektiv riskhantering i sin egen verksamhet och i leveranskedjan. Detta omfattar områdena mänskliga rättigheter, miljöskydd och anti-korruption.

Vid bedömningen om det finns en risk för oskäliga arbetsvillkor i produktionen kan kommunen utgå från Upphandlingsmyndighetens Riskanalystjänst²³ för att identifiera inom vilka områden krav på hållbara produktionsvillkor behöver ställas.

Därefter kan Upphandlingsmyndighetens krav på Hållbara leveranskedjor användas som kravställningar i upphandlingarna. Denna kravställning går visserligen längre än skyldigheter enligt LOU, men är väl etablerad sedan många år tillbaka då ADDA, Regionernas nationella kansli för hållbar upphandling samt Statens inköpscentral via Kammarkollegiet har ställt krav enligt denna nivå.

Uppföljning av dessa krav kan göras genom samordning av ADDAs "Hållbarhetskollen"²⁴.

²³ <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/riskanalyser/>

²⁴ <https://www.adda.se/om-oss/vi-tar-ansvar-for-hallbarhet/hallbarhetskollen/>

6.15 Användbara varor för alla

I Sverige har ungefär 20 procent av befolkningen någon form av funktionsnedsättning. Det är därför viktigt att alla får känna samma delaktighet i samhället. Kommunen behöver ta hänsyn att de omsättningsvaror som köps in och ska användas av fysiska personer kan användas av alla oavsett eventuella funktionsnedsättningar.

Det är därför viktigt att de sortiment som kommunen avtalar om erbjuder en universell utformning. Med universell utformning menas att varor är utformade som att så många som möjligt kan använda samma vara och på så sätt minimera olika specialanpassningar.

7.0 NYCKELTAL FÖR UPPFÖLJNING

Utifrån mål och strategier har nedan nyckeltal identifierats för att följa upp föreslagna strategier och aktiviteter.

Syftet är att säkerställa att strategier och aktiviteter fortlöper enligt förutbestämd plan och åtgärder vitas i de fall avvikelser från plan identifieras.

Genomförda aktiviteter och dess effekter rapporteras årligen, i juni, tillsammans med övergripande statusrapportering kring måluppfyllelse utifrån effektmålen.

Måluppfyllelse kommer att mätas enligt nedan.

- *Fokus på Livscykelkostnad (LCC) och kvalitet vid upphandling av omsättningsvaror.*

Mål som ska vara uppnådda efter fyra år:

- Vid upphandlingar inom kategorin utvärderas livscykelkostnad där det är lämpligt.

- *Utveckla e-handeln genom att öka andel avtal som har en beställningsväg i e-handelssystemet och öka andel inköp som genomförs via e-handelssystemet.*

Mål som ska vara uppnådda efter fyra år:

- Större andel hållbara varor köps in.
- Minska administrationskostnaden genom färre rekvisitioner.
- Minskat andel köp från icke avtalade leverantörer inom kategorin.

- *Säker leveransförsörjning*

Mål som ska vara uppnådda efter fyra år:

- Identifiering av verksamhets/samhällskritiska försörjningskedjor genomförd.
- Instruktion för krisberedskap är framtagen.

- *Minska miljöpåverkan och utveckla den cirkulära ekonomin*

Mål som ska vara uppnådda efter fyra år:

- Andel upphandlingar med cirkulära moment uppfyller, eller överstiger, etappmålen.

8.0 BILAGOR

- Bilaga 1 - Kategoriorganisation
- Bilaga 2 – Aktivitetslista
- Bilaga 3 - Referenser

BILAGA 1, KATEGORIORGANISATION

Kategoriledare

Kategoriarbetet leds av en kategoriledare som Upphandlingschefen har utsett för respektive kategori. Kategoriledaren ansvarar för att analysera, ta fram kategoriplan och återrapportera till upphandlingsstyrgruppens beredningsgrupp.

Kategoriledare: Jenny Svensson

Kategoriteam

Kategoriteamet har haft åtta deltagare, en från respektive förvaltning samt e-handelsadministratörer.

I kategoriteamet har även Upphandlingssektionens hållbarhetsstrateg och avtalscontroller medverkat.

Kategoriteamets uppgift är att arbeta fram en kategoriplan genom att analysera och föreslå förbättringar samt prioritera vilka upphandlings- och utvecklingsprojekt som ska drivas, under vilken tidsperiod samt vilka resurser som ska tillsättas. Vidare har kategoriteamet haft ansvar att lyfta fram risker vid genomförande.

Kategoriteamdeltagare:

Jan Johansen, naturvårdare (MBF)

Annelie Larsson, intendent (GAF)

Patricia Arnault, upphandlare (KSF)

Johan Ek, upphandlare (KSF)

Karin Srinath Silva, administrativ chef (BUF)

Karin Djerf, stabs- och ekonomichef (KUF)

Elin Andréé, Inköpssamordnare (KSF)

Björn Granat, e-handelsadministratör (KSF)

Sponsor:

Roger Himmelsköld, upphandlingschef (KSF)

Intressenter:

Kategorin omfattar alla kommunens anskaffningar av Omsättningsvaror, samtliga förvaltningar är därför intressenter.

BILAGA 2 – AKTIVITETSLISTA

1. UPPHANDLINGSPLAN

Nedan är en lista över de planerade upphandlingar som är kända i dagsläget. Behov kan tillkomma varje år till följd av att nämndernas upphandlingsbehov förändras. Behov kan också falla bort till följd av kategoriaktiviteter eller ändrade behov.

Plan år	Underkategori	Behov
2023	Husgeråd och källsortering	Köks- och serveringsutrustning
2023	Slöjd-, idrotts- och lekmaterial	Idrottsredskap
2023	Övriga omsättningsvaror	Vatten- och livsmedelsanalyser
2023	Övriga omsättningsvaror	Skyltar
2023	Övriga omsättningsvaror	Kemikalier till kemiundervisning
2023	Övriga omsättningsvaror	Tyger mm till textilslöjden
2023	Övriga omsättningsvaror	Service av transportvagnar för mat samt service av vissa köksmaskiner
2023	Övriga omsättningsvaror	Nyckelskåp
2023	Sjukvårdsmaterial och hjälpmedel	Sjukvård- och förbrukningsartiklar
2023	Övriga omsättningsvaror	Kopieringspapper
2023	Övriga omsättningsvaror	Alkoholmätare
2023	Övriga omsättningsvaror	Service av luftrenare i slöjdsalar
2023	Övriga omsättningsvaror	Service av symaskiner
2023	Arbetskläder och skyddsutrustning	Lagningstjänst för kläder
2023	Övriga omsättningsvaror	Service av träslöjdssalar inkl. utrustning
2023	Bygg-, måleri- och järnhandelsvaror	Belysning
2023	Sjukvårdsmaterial och hjälpmedel	Vaccin
2023	Sjukvårdsmaterial och hjälpmedel	Inkontinensprodukter
2023	Övriga omsättningsvaror	Vägmärken
2024	Husgeråd och källsortering	Vitvaror
2024	Sjukvårdsmaterial och hjälpmedel	Barnblöjor
2024	Bygg-, måleri- och järnhandelsvaror	Byggmaterial och järnhandelsvaror
2024	Övriga omsättningsvaror	Alkolås
2024	Sjukvårdsmaterial och hjälpmedel	Tekniska hjälpmedel
2024	Slöjd-, idrotts- och lekmaterial	Idrottsmateriel
2024	Slöjd-, idrotts- och lekmaterial	Slöjdvirke
2025	Arbetskläder och skyddsutrustning	Arbetskläder
2025	Husgeråd och källsortering	Köks- och serveringsutrustning
2025	Övriga omsättningsvaror	Skyltar

2025	Kontor	Kontorsmaterial och skolmaterial
2025	Övriga omsättningsvaror	Kemikalier till kemiundervisning
2025	Slöjd-, idrotts- och lekmaterial	Idrottsredskap
2025	Slöjd-, idrotts- och lekmaterial	Lekmaterial
2025	Övriga omsättningsvaror	Vatten- och livsmedelsanalyser
2025	Butikshandel	Blommor för inomhusbruk inkl. leverans
2025	Övriga omsättningsvaror	Tyger mm till textilslöjden

2. AKTIVITETSLISTA

Nedan beskriver kategoriledaren de aktiviteter som planeras utföras under nästkommande fyraårsperiod.

Aktivitetserna har prioriterats, där ett bör påbörjas först osv.

2.1. Genomför en identifiering av verksamhets/samhällskritiska försörjningskedjor

Beskrivning av aktivitet

Kommunerna ska vara väl förbered på att hantera en kris, genom att ha identifierat verksamhets/samhällskritiska försörjningskedjor för området omsättningsvaror.

Kommunens risk- och sårbarhetsanalys utgör grunden för att identifiera försörjningskedjor som är kritiska för samhällsviktig verksamhet.

Vilka avtal är kritiska?

För verksamhetskritiska avtalsområden ska Force Majeure-klausuler granskas och säkras vad gäller exklusivitet, tillgänglighet och uthållighet för att säkerställa robustheten i avtalen.

Identifierad potential

En välfungerad krisberedskap.

Ansvarig

Jenny Svensson, KSF.

Intressenter: SOF, BUF, Trygghet- och säkerhetssektionen.

Mål

Samhällsviktiga verksamheter har tillgång till kritiska varor trots en oväntad händelse eller kris.

Koppling till KS mål

Huddinge upplevs trivsamt och tryggt för alla medborgare.

Implementering

Ansvarig identifierar, tillsammans med SOF, BUF och trygghet- och säkerhetssektionen vilka verksamheter som är samhällsviktiga samt vilka avtalsområden som är verksamhetskritiska.

Prioritering

1

Uppnådd effekt

Kommunen har identifierat verksamheter som är samhällsviktiga samt avtalsområden som är verksamhetskritiska.

2.2. Identifiera avtalsområden där kemikalier förekommer och effektivisera uppföljning av kemikaliekrav

Beskrivning av aktivitet

Aktiviteten syftar till att identifiera avtalsområden där kemikalier och farliga ämnen förekommer, detta för att skapa förutsättningar för att ställa kemikaliekrav i upphandlingar där det är lämpligt. Samt undersöka möjligheten att använda kemkollen via ADDA för att effektivisera uppföljningen av ställda kemikaliekrav.

Identifierad potential

Mindre kemikalier i upphandlade avtal.

Ansvarig

Lena Mårdh, (KSF), Jenny Svensson (KSF)

Mål

Minska miljöpåverkan.

Koppling till KS mål

Minska klimatpåverkan.

Implementering

Ansvariga identifierar avtalsområden där kemikalier förekommer. Tar därefter fram vägledning för hur kommunen ska kravställa och följa upp kemikalier.

Prioritering

1

Uppnådd effekt

Identifiering genomförd och vägledning finns framtagen.

2.3. Utred om lagningstjänst av arbetskläder ska upphandlas

Beskrivning av aktivitet

För att kommunen ska minska mängden avfall behöver färre nyproducerade varor införskaffas. Många gånger slängs arbetskläder som är slitna i stället för att laga dem. Aktiviteten syftar till att utreda om en lagningstjänst ska upphandlas.

Identifierad potential

Minskad mängd avfall, kostnadsreducering.

Ansvarig

Ansvarig: Lena Mårdh (KSF), Jenny Svensson (KSF).

Mål

Minskad mängd ny införskaffade arbetskläder.

Koppling till KS mål

Cirkulär ekonomi som minimerar gifter i miljön.

Implementering

Utred om lagningstjänst bör upphandlas.

Beroende på utredningens resultat upphandla lagningstjänst.

Prioritering

1

Uppnådd effekt

Minskad mängd avfall, kostnadsreducering.

2.4. Ta fram en rutin för att hålla bevakning av index

Beskrivning av aktivitet

Kommunen ska skapa rutiner för att hålla bevakning på prisutvecklingen på marknaden så att prissänkning kan ske om priserna går ner.

Identifierad potential

Ta del av prissänkning i det fall kostnadsutvecklingen går ner inom kategorin.

Ansvarig

Ansvarig: Jenny Svensson (KSF)

Mål

Cost avoidance.

Koppling till KS mål

Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi.

Implementering

Framtagande av rutin för hur bevakning av index hanteras.

Prioritering

1

Uppnådd effekt

Cost avoidance

2.5. Förbättra användarvänligheten i e-handelssystemet

Beskrivning av aktivitet

Upphandlingssektionen ska aktivt arbeta för att säkerställa att e-handelssystemet är användarvänligt. Det ska finnas information om hur avrop genomförs för de avtal där beställningsväg saknas, det ska finnas information som underlättar hållbara val, sökvägar och produktinformation ska förbättras.

Identifierad potential

Öka användarvänligheten i e-handelssystemet.

Ansvarig

Ansvarig: Björn Ganat (KSF), Elin Andrée (KSF)

Deltagare: Verksamhetsrepresentanter i kategoriteamet som kan komma med förslag på innehåll.

Mål

Ökad e-handelsanvändning och medvetna val vid inköp.

Koppling till KS mål

Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi.

Implementering

Ansvarig går tillsammans med deltagare igenom avtal inom kategorin för att identifiera förbättringsmöjligheter. Ansvarig arbetar med förbättringsförslagen och stämmer av med deltagare.

Prioritering

1

Uppnådd effekt

Högre avtalstrohet och mer miljöstyrda inköp.

2.6. Minska antal rekvisitioner

Beskrivning av aktivitet

Antal rekvisitioner bör minska i kommunen för att minska hanterings- och administrationskostnaden.

Identifierad potential

Kostnadsbesparing.

Ansvarig

Ansvarig: Björn Ganat (KSF), Elin Andrée (KSF), Jenny Svensson (KSF)

Mål

Antal rekvisitioner minskar.

Koppling till KS mål

Huddinge har en sund och uthållig ekonomi.

Implementering

Identifiera upphandlingsområden inom diversehandel och direktupphandla eller upphandla ofta förekommande varor.

Prioritering

1

Uppnådd effekt

Antal rekvisitioner har minskat.

2.7. Upphandla alkohol inkl. kalibrering till fordon

Beskrivning av aktivitet

Fordonscontroller ska tillse att kommunens samtliga fordon är utrustade med alkohol enligt kommunfullmäktigebeslut (Dnr KS-2005/195.476)''

Aktiviteten avser att upphandla alkohol inkl. kalibrering av dess.

Identifierad potential

Ökad säkerhet.

Ansvarig

Johan Ek (KSF)

Mål

Avtal för alkohol inkl. kalibrering finns upphandlat.

Koppling till KS mål

Huddinge är trivsamt och tryggt för alla medborgare.

Implementering

Upphandling påbörjas under 2023.

Prioritering

1

Uppnådd effekt

Avtal tecknat.

2.8. Identifiera avtalsområden som lämpar sig för anslutning till SVD samt beställningsväg

Beskrivning av aktivitet

Analys av pågående avtal som lämpar sig för anslutning till SVD.

Analys av pågående avtal som saknar beställningsväg.

Identifierad potential

Kostnadsbesparing, minskad miljöpåverkan.

Ansvarig

Jenny Svensson, KSF.

Mål

Ökad andel avtal som är anslutna till SVD samt har en beställningsväg.

Koppling till KS mål

Minska klimatpåverkan.

Implementering

Gå igenom avtal inom kategorin för att identifiera avtal som kan anslutas till SVD och/eller beställningsväg sätts upp.

Prioritering

2

Uppnådd effekt

Kostnadsbesparing, minskad miljöpåverkan.

2.9. Ta fram instruktion och stöd för att beräkna LCC

Beskrivning av aktivitet

Att beräkna livscykelkostnader (LCC) är ett sätt att inkludera långsiktiga effekter i upphandlingar. Genom att ta hänsyn till livscykelkostnader kan den offentliga affären bli en ekonomiskt och miljömässig hållbar investering. För att bidra till kostnadseffektivitet och hållbar utveckling inom kategorin ska utvärdering av livscykelkostnad ske i upphandlingar där det är lämpligt.

För att underlätta för upphandlaren behöver instruktion samt stöd tas fram.

Med stöd menas antingen systemstöd eller beräkningsstöd.

Identifierad potential

Kostnadsbesparing, minskad miljöpåverkan.

Ansvarig

Jenny Svensson, KSF.

Mål

Ökad andel upphandlingar där LSS används som utvärderingsmetod.

Koppling till KS mål

Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi.

Implementering

Ta fram en instruktion för hur lämpliga avtalsområden för LCC samt beräkningsstöd.

Prioritering

2

Uppnådd effekt

Ökad andel upphandlingar där LSS används som utvärderingsmetod.

2.10. Ta fram instruktion för beredskap

Beskrivning av aktivitet

Ta fram hur kommunen ska säkra leveransförsörjningen inom kategorin. Ska kommunen hålla lager på verksamhetskritiska produkter (i egen regi, hos leverantör för samordnad varudistribution eller leverantörens ansvar), när är det lämpligt att upphandla second source (backup leverantör) hur arbetar vi med avtalsklausuler som säkerställer robusta underleverantörsled?

Identifierad potential

En välfungerad beredskap.

Ansvarig

Jenny Svensson, KSF.

Intressenter: SOF, BUF

Mål

Instruktion framtagen för hur kommunen säkerställer kontinuitet vid allvarliga händelser.

Koppling till KS mål

Huddinge är trivsamt och tryggt för alla medborgare.

Implementering

Ansvarig tar fram en instruktion för hur kommunen ska arbeta med att säkerställa kontinuitet i leveranser inom kategorin.

Prioritering

2

Uppnådd effekt

Kommunen har en framtagen instruktion för hur kommunen säkerställer kontinuitet i leveranser inom kategorin.

2.11. Ta fram en rutin för informationsspridning om nya avtal

Beskrivning av aktivitet

Säkerställa en bra rutin för informationsspridning av avtalsinformation, exempelvis vid nya avtal.

Identifierad potential

Högre avtalstrohet.

Ansvarig

Ansvarig: Björn Ganat (KSF), Elin Andrée (KSF)

Deltagare: Verksamhetsrepresentanter i kategoriteamet, kommunikationsavdelningen.

Mål

Information om viktiga avtalshändelser når ut till certifierade beställare.

Koppling till KS mål

Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi.

Implementering

Ansvariga kallar till möte med verksamhetsrepresentanter från verksamheten och kommunikationsavdelningen.

Skriv rutin för hur informationsspridning ska gå till.

Prioritering

2

Uppnådd effekt

Ökad avtalstrohet.

2.12. Vidareutbilda en liten grupp certifierade beställare per förvaltning/rektorsområde/enhet

Beskrivning av aktivitet

I dagsläget finns ca 900 certifierade beställare vilket är för många för att bibehålla en hög kompetensnivå. Upphandlingssektionen bör vidareutbilda en mindre grupp certifierade beställare inom varje förvaltning eller enhet/rektorsområde så att dessa besitter en högre kunskap utöver de grundläggande kunskaper som certifierad beställare-utbildningen ger. Dessa kan sedan stötta de övriga certifierade beställarna på enheterna vid eventuella frågeställningar.

Identifierad potential

Utbilda en mindre grupp av de certifierade beställarna som kan vara första linjesupport vid frågor ute i verksamheten. På så sätt reduceras antal frågor som kommer till upphandlingssektionen. Upphandlingssektionen har också en potential i att skapa ett nätverk med en mindre grupp för kompetensutveckling och informationsflöde.

Ansvarig

Ansvarig: Björn Ganat (KSF), Elin Andrée (KSF), Katarina Svärdgren (KSF).

Deltagare: Verksamhetsrepresentanter i kategoriteamet.

Mål

Ökad avtalstrohet och minskat inflöde av frågor till upphandlingssektionen.

Koppling till KS mål

Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi.

Implementering

Ansvariga ta fram form för vidareutvecklingen av gruppen certifierade beställare.

Prioritering

2

Uppnådd effekt

Ökad avtalstrohet.

2.13. Utred förutsättning för att köpa mer begagnade varor samt återanvända befintliga varor

Beskrivning av aktivitet

Utreda hur kommunen kan skapa förutsättning för att köpa mer begagnade varor samt återanvända befintliga varor.

Identifierad potential

För att bidra till målsättningen om cirkulär ekonomi bör kommunen köpa begagnat och återanvända i större utsträckning, genom att exempelvis upphandla begagnat sortiment, laga trasiga varor samt skapa förutsättningar för att skänka varor inom kommunen.

Ansvarig

Ansvarig: Lena Mårdh (KSF), Jenny Svensson (KSF)

Deltagare: Lokalsektionen, de helägda bolagen, miljöstrateger.

Mål

Cirkulär ekonomi.

Koppling till KS mål

Cirkulär ekonomi som minimerar gifter i miljön.

Implementering

Identifiera inom vilka avtalsområden återbruk och lagning av befintliga varor kan vara relevant.

Prioritering

2

Uppnådd effekt

Cirkulär ekonomi.

2.14. Kompetensutveckla certifierade beställare

Beskrivning av aktivitet

Genom att utbilda beställare skapas bättre förutsättningar för avtalstrohet mot ingångna avtal, vilket ger kvalitetssäkrade inköp samt leder till besparingar. Det ger också större möjligheter att styra mot hållbara alternativ, ökad effektivitet vid inköpen, skydd mot korruption och bluffföretag samt, ett nätverk för kunskapsspridning och kompetensutveckling.

Kommunen har runt 900 certifierade beställare som alla har genomgått en grundutbildning.

Fokus framåt bör vara att vidare kompetenshöja gruppen samt skapa form för nätverk mellan certifierade beställare inom kommunen.

Identifierad potential

Högre avtalstrohet, kvalitetssäkrade inköp, hållbara inköp, skydd mot korruption och bluffföretag.

Ansvarig

Ansvarig: Elin Andree (KSF), Björn granat (KSF).

Deltagare: Verksamhetsrepresentanter i kategoriteamet som kan komma med förslag på innehåll.

Mål

Högre avtalstrohet, minskad administration vid inköp.

Koppling till KS mål

Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi.

Implementering

Kompetensutvecklingsplan tas fram av ansvariga i med hjälp av deltagare. Vad behöver certifierade beställare utvecklas inom, form för utbildning (fysiskt, digitalt, workshops, forum?).

Tidplan

3

Uppnådd effekt

Högre avtalstrohet, kvalitetssäkrade inköp, hållbara inköp, skydd mot korruption och bluffföretag.

3.

BILAGA 3, REFERENSER

- <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/samhallets-ekonomi/kpi/>
- <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/priser-och-konsumtion/konsumentprisindex/konsumentprisindex-kpi/pong/tabell-och-diagram/konsumentprisindex-kpi/kpi-huvudgrupper-man/>
- <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.scb.se%2Fcontentassets%2F3c711c02a2b84c2283e165e39ea137a7%2Fkpi-indextal-for-produktgrupper-enligt-coicop-2022m08.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK>
- <https://www.scb.se/vara-tjanster/scbs-olika-index/>
- <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/priser-och-konsumtion/konsumentprisindex/konsumentprisindex-kpi/pong/statistiknyhet/konsumentprisindex-kpi-augusti-2022/>
- <https://www.msb.se/sv/amnesomraden/skolmaterial/samhallets-krisberedskap/kommunens-krisberedskap/>
- <https://www.textilia.se/blogg/textiliernas-livscykel/>
- <https://refashion.fr/eco-design/sites/default/files/fichiers/Measuring%20Fashion%20Environmental%20Impact%20of%20the%20Global%20Apparel%20and%20Footwear%20Industries%20Study.pdf?msclkid=9bf5a2efb18e11ecb10f1582ee7dc2dd>
- <https://research.chalmers.se/publication/246361>
- <https://www.textilia.se/blogg/textiliernas-livscykel/>
- <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/kriterier/bygg-och-fastighet/storkoksutrustning/>
- <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/priser-och-konsumtion/konsumentprisindex/konsumentprisindex-kpi/pong/tabell-och-diagram/konsumentprisindex-kpi/kpi-huvudgrupper-man/>
- <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.scb.se%2Fcontentassets%2F3c711c02a2b84c2283e165e39ea137a7%2Fkpi-indextal-for-produktgrupper-enligt-coicop-2022m08.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK>
- Sanktionerna mot Ryssland och offentlig upphandling | Upphandlingsmyndigheten